

Profil ogólnoakademicki

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r.

RAPORT ZESPOŁU OCENIAJĄCEGO POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Nazwa kierunku studiów:

OCHRONA ŚRODOWISKA

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

UNIwersytet Łódzki

Data przeprowadzenia wizytacji:

30-31 MAJA 2019

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny.....	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.....	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry.....	18
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	22
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.....	24
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	28
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	30
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.....	36
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	38
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	40
5. Załączniki:	41
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	41
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	41
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	45
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	61
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	61

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Jerzy Błoszyk, członek PKA

Członkowie:

1. prof. dr hab. inż. Krzysztof Pulikowski, członek PKA
2. dr hab. Piotr Rutkowski, ekspert PKA
3. mgr Karolina Martyniak, sekretarz Zespołu oceniającego
4. Marta Jankowska, ekspert ds. pracodawców
5. Konrad Krawczyk, ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „ochrona środowiska” prowadzonym przez Wydział Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2018/2019. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny, została opisana w punkcie 4 raportu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego (ZO PKA) został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji, zawartymi w: przedłożonym przez Uczelnię raporcie samooceny, zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on, portalu „Wybierz Studia” oraz stronie internetowej Uczelni, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	„ochrona środowiska”	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne / niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	ochrona środowiska, ekologia (96% stacjonarne, 94% niestacjonarne) filozofia, prawo, ekonomia (4% stacjonarne, 6% niestacjonarne)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 186 ECTS (stacjonarne) 6 semestrów / 181 ECTS (niestacjonarne)	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 tygodnie / 10 ECTS (stacjonarne) 4 tygodnie / 6 ECTS (niestacjonarne)	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	brak	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	91	13
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2017 godzin	1170 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	186 ECTS	181 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	168 ECTS	170 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	56 ECTS	55 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

²Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Nazwa kierunku studiów	„ochrona środowiska”	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne / niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{3,4}	ochrona środowiska, ekologia (90% stacjonarne, 88% niestacjonarne) filozofia, prawo, ekonomia (10% stacjonarne, 12% niestacjonarne)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestrów / 124 ECTS (stacjonarne) 4 semestrów / 121-123* ECTS (niestacjonarne)	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	brak	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<u>studia stacjonarne</u> : ekologia i ochrona wód, ochrona przyrody, biotechnologie ekologiczne, diagnostyka skażeń środowiska, ekohydrologia (w j. ang.) <u>studia niestacjonarne</u> : ekologia i ochrona wód, ochrona przyrody, ekologia człowieka	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	44	9
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1073 godzin	672 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	124 ECTS	121-123* ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	112 ECTS	106 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	106 ECTS	73-75* ECTS

*Różnica wynika z większej o 2 punkty ECTS liczby punktów przypisanej przedmiotom wybieralnym na jednej ze specjalności. Liczba godzin realizowanych w ramach różnych specjalności na II st. studiów niestacjonarnych jest taka sama, natomiast nieco wyższy jest nakład pracy własnej studenta na jednej ze specjalności, co wynika z większej o 2 punkty ECTS liczby punktów przypisanej przedmiotom wybieralnym na tej specjalności.

³W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁴Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Ochrona Środowiska UŁ wpisuje się w obecną misję i strategię UŁ poprzez budowanie doskonałości naukowej i dydaktycznej i na każdym z poziomów studiów (I i II stopnia) powiązana jest z celami kształcenia jednostki. Wydział Biologii i Ochrony Środowiska wdraża misję UŁ w zakresie kształcenia kadr, wyposażając absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne dla nowoczesnego szkolnictwa, gospodarki i przemysłu. Strategia Wydziału zakłada przede wszystkim wykorzystanie najnowszego stanu wiedzy, dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb społecznych, w tym potrzeb rynku pracy oraz oczekiwań kandydatów na studia i studentów. Jest to również główny cel przyjętej przez Wydział „Polityki zarządzania jakością kształcenia” zatwierdzonej na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 30 października 2018 r. Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany tj. przede wszystkim w dyscyplinie ochrona środowiska i ekologia ale także, po części filozofia, prawo i ekonomia. Dla potrzeb realizacji celów kształcenia Wydział współpracuje zarówno z innymi wydziałami UŁ (m.in. z Wydziałem Nauk Geograficznych, Wydziałem Ekonomiczno-Socjologicznym, Wydziałem Chemii i Wydziałem Zarządzania) jak i jednostkami zewnętrznymi (m.in. Politechniką Łódzką, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Miejską Pracownią Urbanistyczną w Łodzi, czy Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad), których pracownicy zaangażowani są w proces dydaktyczny realizowany na wizytowanym kierunku oraz w określenie i dopracowanie koncepcji i celów kształcenia. Zaangażowanie to powoduje, że koncepcja i cele kształcenia zorientowane są na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, będąc jednocześnie związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, ochrona środowiska i ekologia do których kierunku jest przyporządkowany.

Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w zakresie dziedziny nauk biologicznych oraz dyscyplin: ekologia i ochrona środowiska. Działalność naukowa jednostki obejmuje m.in. następujące obszary badań: ochronę różnorodności biologicznej, badanie presji antropogenicznej na wybrane grupy organizmów i ekosystemy, ochronę przyrody i monitoring przyrodniczy, zastosowanie teledetekcji do oceny

stanu siedlisk przyrodniczych, ekohydrologię i fitoremediację, ocenę toksyczności pestycydów oraz wykorzystaniu gatunków jako wskaźników stopnia degradacji środowiska i wpływu środowiska na zdrowia człowieka.

Efekty uczenia się na wizytowanym kierunku zostały przyjęte Uchwałami Senatu UŁ nr 583 i 584 z dnia 11 czerwca 2012 r. Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z efektami kształcenia dla obszaru nauk przyrodniczych określonymi rozporządzeniem MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 2011 nr 253 poz. 1520). W kierunkowych efektach uczenia się uwzględniono wszystkie deskryptory obszarowe z profilu ogólnoakademickiego. Ponadto efekty uczenia się na wizytowanym kierunku są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim, a także zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomów 6 i 7. Aktualnie Wydział BiOŚ UŁ proceduje zmiany w programie kształcenia kierunku Ochrona Środowiska związane z art. 268 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Efekty uczenia się zdefiniowano tu w trzech kategoriach: wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne. Zostały one sformułowane w sposób zrozumiały i mierzalny, z możliwością ich weryfikacji w formie wskazanej w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów. Efekty uczenia się na wizytowanym kierunku są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach ochrona środowiska i ekologia z obszaru nauk przyrodniczych oraz filozofia, prawo, ekonomia z obszaru nauk humanistycznych i społecznych, do których kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej UŁ. W wymienionych dyscyplinach efekty uczenia się zakładają zdobycie szerokiego zakresu wiedzy teoretycznej i praktycznej, umiejętności oraz kompetencji społecznych predysponujących do rozpoczęcia pracy zawodowej, a także podjęcia studiów doktoranckich i/lub prowadzenia działalności badawczej. Każdy przedmiot studiów na kierunku Ochrona Środowiska ma jasno zdefiniowane przedmiotowe efekty uczenia się uwzględniające kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Zakładane efekty uczenia się są też w pełni zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dziedzinach nauk biologicznych, są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, co sprawia, że jakość oferty dydaktycznej na wizytowanym kierunku można uznać za odpowiednią.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁵(*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest realizowana zgodnie z założeniami strategii Wydziału i Uczelni i skierowana jest na stałe podnoszenie jakości kształcenia; pozwala także w pełni na wyposażenie absolwentów w wiedzę, umiejętności oraz postawy sprawiające, że są oni konkurencyjni na rynku pracy. Koncepcja kształcenia na każdym z poziomów studiów (I i II stopnia) powiązana jest z celami kształcenia jednostki. Wydział wdraża misję UŁ w zakresie kształcenia kadr, wyposażając absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne dla nowoczesnego szkolnictwa, gospodarki i przemysłu. Przyporządkowanie ocenianego kierunku do obszarów kształcenia oraz wskazanie dziedzin i dyscyplin nauki, jest prawidłowe. Koncepcja i cele kształcenia są prawidłowo i właściwie związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach ekologia i ochrona środowiska, do których kierunek jest przyporządkowany

Zatwierdzone przez Senat Uczelni kierunkowe efekty uczenia się nie budzą zastrzeżeń. Odpowiadają właściwemu obszarowi i poziomowi kształcenia w profilu ogólnoakademickim i właściwie określają specyfikę kierunku ochrona środowiska. Poszczególne przedmioty mają dobrze zdefiniowane i wyważone efekty uczenia się. Jednostka zapewnia studentom pełen dostęp do kierunkowych i przedmiotowych efektów. Dodatkowo, studenci zapoznawani są z zakładanymi efektami uczenia się podczas pierwszych zajęć każdego kursu. Efekty uczenia się na II stopniu studiów uwzględniają pogłębianie wiedzy oraz rozwój umiejętności badawczych, a także zdobycia kompetencji społecznych niezbędnych do odnalezienia się na rynku pracy. Proces weryfikacji efektów kształcenia zapewnia właściwy dobór kary dydaktycznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

⁵W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na wizytowanym kierunku są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań ochrony środowiska, a sekwencja zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Program kształcenia na I stopniu studiów ma charakter interdyscyplinarny i obejmuje wszystkie efekty uczenia się z obszaru nauk przyrodniczych w profilu ogólnoakademickim. Pozwala rozwijać wieloaspektową wiedzę przyrodniczą opartą przede wszystkim na podstawach nauk ścisłych i powiązać ją z aspektami prawnymi, społecznymi, technicznymi, poprzez różnorodność treści programowych. Studia drugiego stopnia pozwalają na uzyskanie wiedzy z zakresu: przyczyn degradacji środowiska, ich skutków oraz sposobów zapobiegania im, ekotoksykologii, oceny jakości środowiska, zrównoważonego rozwoju, planowania przestrzennego, polityki ochrony środowiska, dodatkowo poszerzonej o szczegółowe teoretyczne i praktyczne zagadnienia wybranej specjalności. Oferta dydaktyczna na ocenianym kierunku studiów podlega stałej ocenie i modyfikacjom uwzględniającym najnowsze zdobycze nauki. Treści programowe oraz zdobywane w ich wyniku efekty uczenia się są odpowiednio dobrane, a także wykorzystywane przy aktualnie prowadzonych badaniach naukowych. Są one kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Powiązanie treści i efektów uczenia się poszczególnych przedmiotów na studiach I i II stopnia z działalnością naukową w dyscyplinach ekologia i ochrona środowiska poprawnie zostało odzwierciedlone w sylabusach. Jednostki dydaktyczne i moduły zajęć w ramach planu studiów wyodrębnione są właściwie a wymiar godzinowy i szacunkowy nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się dla danego modułu oraz punktacja ECTS – w większości zbalansowane. Sekwencja przedmiotów nie budzi zastrzeżeń i jest logiczna oraz zgodna z ogólnie przyjętymi w dyscyplinach ekologia i ochrona środowiska wymogami i standardami. Obowiązujący plan studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na ocenianym kierunku jest zgodny z wytycznymi KRK. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Studia I stopnia stacjonarne oferują łącznie

2017 godzin zajęć a łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach do których przyporządkowany jest kierunek studiów wynosi 168 (wszystkie w bezpośrednim kontakcie z prowadzącym zajęcia). Na studiach niestacjonarnych liczby te wynoszą odpowiednio 1170 przy 170 punktach ECTS. Program studiów stacjonarnych drugiego stopnia jest ukierunkowany na pogłębianie wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie studiów pierwszego stopnia. Studia II stopnia stacjonarne oferują łącznie 1073 godzin zajęć a łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach do których przyporządkowany jest kierunek studiów wynosi 112 (wszystkie w bezpośrednim kontakcie z prowadzącym zajęcia). Na studiach niestacjonarnych liczby te wynoszą odpowiednio 672 przy 106 punktach ECTS. Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych jest oszacowana odpowiednio i wynosi 8 na studiach stacjonarnych 11 na niestacjonarnych na I stopniu studiów oraz 12 na stacjonarnych i 15 na niestacjonarnych. Również łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru została oszacowana prawidłowo i wynosi odpowiednio 56(55) na studiach I stopnia i 103(73-75) na studiach II stopnia. Studenci II stopnia studiów stacjonarnych mają do wyboru pięć specjalności: ekologia i ochrona wód, ochrona przyrody, biotechnologie ekologiczne lub diagnostyka skażeń środowiska. Studenci mogą również podjąć naukę na specjalności ekohydrologia, która jest prowadzona w języku angielskim. Studenci studiów niestacjonarnych, na II stopniu mają możliwość wyboru specjalności: ekologia i ochrona wód, ochrona przyrody lub ekologia człowieka. Wraz z wyborem specjalności studenci wybierają blok zajęć specjalnościowych. Natomiast w programie studiów I stopnia, do tej pory nie było przewidzianego wyboru przedmiotów pozwalających na elastyczne kształtowanie ścieżek studiowania przez studentów w wymiarze nie mniejszym niż 30%. Jednostka prowadząca wizytowany kierunek wprowadziła zmiany, które to zmodyfikują i będą obowiązywać studentów rozpoczynających studia w przyszłym roku akademickim. Studenci powinni mieć umożliwiony wybór przedmiotów pozwalających na elastyczne kształtowanie ich ścieżek studiowania w wymiarze nie mniejszym niż 30%. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przy czym w przypadku studiów stacjonarnych, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami. Plan studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego

języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w przypadku I stopnia studiów i na poziomie B2+ w przypadku II stopnia studiów. W programie studiów wizytowanego kierunku przewidziane są ćwiczenia terenowe, które odbywają się w placówkach oddalonych od Łodzi. Podczas spotkania z ZO PKA, studenci wizytowanego kierunku stwierdzili, że podczas uczestnictwa w obligatoryjnych ćwiczeniach terenowych, które czasem trwają kilka dni, muszą sami opłacać koszty noclegu oraz dojazdu do danego miejsca. Studenci wizytowanego kierunku nie powinni być obligowani do pokrywania kosztów związanych z uczestnictwem w zajęciach uwzględnionych w programie studiów. Podczas spotkania z ZO PKA, studenci stwierdzili, że forma zaliczenia, zakładane efekty uczenia się, cele przedmiotu, treści programowe, stosowane metody dydaktyczne, metody i kryteria oceny, a także literatura są im przedstawiane na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu. Wszystkie te informacje znajdują się również w sylabusach, do których studenci mają dostęp za pomocą platformy USOS. Na wizytowanym kierunku wykorzystywane są różnorodne metody kształcenia w procesie uczenia się, które wraz z odpowiednią liczbą studentów w grupie, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz bieżące konsultowanie swoich wątpliwości z nauczycielami akademickimi podczas zajęć. Analizując wypowiedzi studentów obecnych podczas spotkania z ZO PKA, zajęcia w których studenci uczestniczą, stymulują ich do stałego pogłębiania wiedzy i umiejętności. Przedstawiciele tej grupy społeczności akademickiej stwierdzili, że nauczyciele w celu zainteresowania ich tematyką swoich zajęć przedstawiają im literaturę ponadprogramową oraz przesyłają w formie elektronicznej dodatkowe materiały o danej tematyce. Studenci wizytowanego kierunku już od początku swoich studiów są przygotowywani do prowadzenia badań. Szczególnie uzdolnieni i wyróżniający się studenci drugiego roku oraz wyższych lat mogą ubiegać się o indywidualny plan studiów i program uczenia się. Ponadto, w uzasadnionych przypadkach: zdrowotnych, losowych, opieki nad bliskimi osobami niepełnosprawnymi, okresowym odbywaniem studiów poza Uniwersytetem Łódzkim, Dziekan może przyznać studentowi na jego wniosek prawo do indywidualnej organizacji studiów. Studentom z niepełnosprawnościami posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności zgoda na indywidualną organizację studiów może być udzielona na cały okres studiów, a także przysługuje im prawo od uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów w formie alternatywnej, dostosowanej do indywidualnych możliwości i potrzeb osoby z niepełnosprawnością. Studenci wizytowanego kierunku korzystają z platformy edukacyjnej „Moodle” za pomocą której biorą udział w obowiązkowych szkoleniach: BHP, przysposobienie biblioteczne, prawo autorskie, a także wykonują test diagnostyczny z języka obcego. Wydział BiOŚ gwarantuje również studentowi korzystającemu z programów

mobilnościowych uznanie uzyskanych efektów kształcenia i zdobytych ocen w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom kształcenia osiąganym przy realizacji poszczególnych przedmiotów (za potwierdzenie zbieżności efektów kształcenia odpowiada koordynator przedmiotu) oraz stworzenia indywidualnego programu kształcenia w/po okresie wyjazdowym. W ramach dostosowania ścieżki kształcenia do indywidualnych potrzeb studentów, na szczególne wsparcie mogą liczyć studenci z zagranicy (studiujący w języku polskim). Mogą oni otrzymać materiały naukowe z danego zakresu tematycznego w języku polskim i angielskim, porozumiewać się w języku polskim i angielskim na zajęciach praktycznych, zaliczać przedmioty i zdawać egzaminy w języku polskim lub angielskim, a także poprosić o zmianę formy egzaminu (np. z egzaminu pisemnego na odpowiedź ustną).

Na wizytowanym kierunku studiów nauczyciele akademicki stosują słowne **metody kształcenia** (wykłady), a także metody praktyczne i pokazowe, do których zaliczyć można realizowane przez studentów zajęcia laboratoryjne, terenowe, seminaria oraz praktyki zawodowe. Metody kształcenia są tak dobrane, że umożliwiają osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się, a także aktywizują studentów i zachęcają ich do samodzielnej pracy. W ich doborze uwzględniane są najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Studenci mobilizowani są m. in. poprzez przygotowywanie i wygłaszanie prezentacji, dyskusję i konstruktywną wymianę poglądów, samodzielne wykonywanie doświadczeń, pomiarów i obserwacji w laboratorium i w terenie oraz obserwacji mikroskopowych z wykorzystaniem specjalistycznej aparatury naukowo-badawczej, opracowywanie raportów z prowadzonych w trakcie zajęć doświadczeń, czy wykonywanie badań w ramach prac dyplomowych. Na kierunku Ochrona Środowiska stosowanych jest wiele metod kształcenia. Ich różnorodność umożliwia przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Na obu stopniach kształcenia dominują aktywne formy nauczania. W ramach tej samej formy, zajęcia mogą różnić się między sobą m.in. stopniem wykorzystania określonych metod dydaktycznych, proporcjami pomiędzy poszczególnymi komponentami nakładu pracy studenta (godziny kontaktowe, przygotowanie do egzaminu) i sposobem zaliczenia. Stosowane formy zajęć to: wykłady, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe, pracownie specjalistyczne i specjalizacyjne (dotyczy tylko studiów II stopnia), lektoraty, konwersatoria, zajęcia seminaryjne (seminaria licencjackie/magisterskie dla studiów, odpowiednio, I/II stopnia), szkolenia w systemie e-

learningu, praktyki, wychowanie fizyczne. Na studiach II stopnia znacząco przeważają zajęcia o charakterze praktycznym, wymagające większego zaangażowania studenta w proces dydaktyczny (ćwiczenia laboratoryjne, pracownie, seminaria, konwersatoria) – spośród 28 realizowanych przedmiotów 19 ma formę zajęć praktycznych. To szerokie spektrum stosowanych metod powoduje, że pozwalają one osiągnąć studentom zakładane efekty kształcenia przygotowujące do prowadzenia badań (jak ma to miejsce na studiach pierwszego stopnia) oraz do samodzielnego prowadzenia badań (co ma miejsce na studiach drugiego stopnia). Metody kształcenia na wizytowanym kierunku studiów umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Organizacja procesu nauczania i uczenia się z uwzględnieniem formy studiów (studia stacjonarne oraz niestacjonarne) umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Praktyki zawodowe realizowane na wizytowanym kierunku stanowią integralną część programu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia oraz podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Praktyka realizowana jest w łącznym wymiarze 120 godzin po ukończeniu drugiego roku studiów I stopnia. Celem praktyk jest zapoznanie studentów z funkcjonowaniem instytucji, które w swojej działalności wykorzystują różne aspekty związane z ochroną środowiska. Podczas drugiego roku studiów odbywa się spotkanie prowadzone przez opiekuna kierunkowych praktyk zawodowych, na którym przedstawiane są studentom kompleksowe informacje dotyczące procesu organizacji i odbywania praktyk. Studenci mają możliwość wyboru miejsca praktyki zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Wybór praktyk przez studentów jest weryfikowany i akceptowany przez opiekuna kierunkowego praktyk, który sprawuje nadzór merytoryczny. Studenci mają możliwość skorzystania z dostępnej na stronie internetowej jednostki prowadzącej wizytowany kierunek, bazy instytucji przyjmujących na praktyki z którymi jednostka ma podpisane porozumienia. W razie problemów ze znalezieniem miejsca praktyk, bądź chęci spersonalizowania pod konkretnym aspektem praktyk, studenci zgłaszają się do opiekuna kierunkowego praktyk zawodowych. Postępy pracy oraz uzyskane efekty uczenia się, studenci dokumentują w dziennikach praktyk, które są potwierdzane przez opiekuna praktyk z instytucji, w której odbywane są praktyki. Po wykonaniu praktyki, studenci składają do opiekuna kierunkowego praktyk zawodowych uzupełnione dzienniki praktyk. Podczas spotkania z ZO PKA, studenci stwierdzili, że złożenie dzienników praktyk skutkuje ich zaliczeniem. Jednostka

wizytowanego kierunku powinna weryfikować osiągnięcie efektów uczenia się podczas praktyk przez studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Oferta dydaktyczna na ocenianym kierunku studiów podlega stałej ocenie i modyfikacjom uwzględniającym najnowsze zdobycze nauki. Treści programowe przedstawione w sylabusach są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni. Realizacja treści programowych określonych w sylabusach przedmiotów daje pełną gwarancję osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się. W procesie dydaktycznym stosowane są różnorodne metody nauczania, dostosowane do specyfiki realizowanych przedmiotów i stwarzające studentom możliwość samodzielnego uczenia się oraz rozwijają zainteresowania naukowe. Nakład pracy studenta mierzony liczbą punktów ECTS obliczany jest prawidłowo, a czas trwania kształcenia na poszczególnych latach i stopniach ocenianego kierunku studiów umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności (ogółem) uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. Konstrukcja programu studiów stwarza możliwości realnego wyboru przez studenta przedmiotów o łącznej wartości 30% ogólnej sumy punktów ECTS. Studenci wizytowanego kierunku nie powinni być obligowani do pokrywania kosztów związanych z uczestnictwem w zajęciach uwzględnionych w programie studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja kandydatów na studia na kierunku Ochrona Środowiska w roku akademickim 2018/2019 była prowadzona zgodnie z przyjętymi przez Senat UŁ zasadami przyjęć na dany rok akademicki zawartymi w Uchwale nr 109 Senatu UŁ z dnia 22 maja 2017 r. z późn. zm. w spr. zasad przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w UŁ wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów na rok akademicki 2018/2019. Natomiast przyjęcie na studia niestacjonarne I stopnia na kierunek Ochrona Środowiska odbywa się na podstawie złożenia wymaganych dokumentów określonych w Uchwale nr 109 Senatu UŁ z dnia 22 maja 2017 r. z późn. zm.; w przypadku zbyt dużej liczby zgłoszeń zasady kwalifikacji są takie same jak na studia stacjonarne na kierunku Ochrona Środowiska. Przyjęcie na studia stacjonarne I stopnia na kierunku Ochrona Środowiska odbywa się na podstawie wyników matury starej, nowej lub międzynarodowej, co zapewnia równe szanse kandydatom, którzy w różnym czasie i miejscu uzyskali świadectwo dojrzałości. W porównaniu z zasadami rekrutacji w latach wcześniejszych, obecnie zwiększono pulę przedmiotów, które Kandydat może uwzględnić w procesie kwalifikacji, przy czym w celu zwiększenia jakości kształcenia przez zapewnienie doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne na kierunek Ochrona Środowiska zarówno na studia stacjonarne jak i niestacjonarne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Jednocześnie wypracowane warunki rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na ocenianym kierunku. Informacje dotyczące zasad rekrutacji są powszechnie dostępne, m. in. za pośrednictwem strony internetowej Jednostki. Uczelnia prowadzi odpowiednią politykę zachęcającą do studiowania, a Wydział Biologii i Ochrony Środowiska aktywnie włącza się w pozyskiwanie kandydatów, np. poprzez uczestnictwo w corocznej, ogólnopolskiej imprezie „Noc Biologów”, skierowanej m. in. do przyszłych maturzystów. W celu poprawy przejrzystości i kompletności informacji o wymaganiach stawianych kandydatom na studia w postępowaniu kwalifikacyjnym oraz poprawy klarowności kolejnych etapów procedury rekrutacyjnej, od roku akademickiego 2018/2019 wprowadzono na WBiOŚ UŁ nową formułę komunikatu rekrutacyjnego „Krok po kroku”.

Zaliczanie etapów studiów na studiach stacjonarnych I i II stopnia na kierunku Ochrona Środowiska, odbywa się w systemie rozliczenia semestralnego, zaś na studiach niestacjonarnych w systemie rozliczenia rocznego. Zgodnie z Regulaminem studiów w Uniwersytecie Łódzkim ostatecznym terminem zaliczenia semestru letniego oraz roku studiów jest 30 września. Poza rozliczeniem związanym ze złożeniem wymaganych zaliczeń i egzaminów, semestry studiów/rok studiów są rozliczane za pomocą punktów ECTS. Student, który spełnił określone przez Radę Wydziału kryteria zaliczenia danego semestru/roku, zostaje wpisany na kolejny semestr/rok studiów. Szczegółowe zasady zaliczania poszczególnych etapów studiów zostały opisane w raporcie samooceny jednostki i określone są w Regulaminie Studiów w UŁ przyjętym Uchwałą nr 310 Senatu UŁ z dnia 4 kwietnia 2011 r. z późn. zm. Bogata oferta edukacyjna oraz możliwość wyboru określonej specjalizacji studiów na kierunku Ochrona Środowiska pozwala na rozwijanie wielu umiejętności przydatnych na rynku pracy. Kandydat, w chwili składania dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji, proszony jest o złożenie deklaracji wyboru specjalności. Dzięki bardzo dobremu wyposażeniu laboratoriów oraz sal ćwiczeniowych, studenci zaznajamiają się ze współczesnymi metodami analitycznymi i komputerowymi.

Zasady dyplomowania na ocenianym kierunku spełniają ogólnie przyjęte kryteria i są ściśle powiązane z efektami uczenia się, poziomem i profilem kształcenia na kierunku Ochrona Środowiska. Są sprecyzowane trafnie i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny ochrona środowiska, do których kierunek jest przyporządkowany. Należy jednak stosować spójne zasady przebiegu egzaminu dyplomowego na studiach II stopnia, bowiem pytania zadane na egzaminie dyplomowym gdzieś tam są zbyt mocno związane wyłącznie z tematem pracy i nie pozwalają na skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia. Zgodnie z przyjętymi zasadami (Uchwała Wydziałowej Komisji ds. Weryfikacji Jakości Prac Dyplomowych i Egzaminów Dyplomowych) Na egzaminie magisterskim zadawane są min. trzy pytania, w tym jedno dotyczące problematyki pracy magisterskiej, drugie związane z tematyką seminarium magisterskiego i trzecie sprawdzające wiedzę z całego poziomu studiów. Zasada ta zawsze powinna być respektowana.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się określa Zarządzenie nr 5 Dziekana Wydziału BiOŚ UŁ z 24 października 2018 r. w sprawie: procedury weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na studiach I i II stopnia dla kierunków prowadzonych na Wydziale Biologii i

Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego. Zgodnie z ww. procedurą potwierdzanie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (uczenia się) w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odbywa się na wszystkich etapach kształcenia: w ramach poszczególnych przedmiotów i praktyk zawodowych oraz na zakończenie procesu kształcenia – na etapie dyplomowania. Zastosowane na wizytowanej jednostce metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Na etapie przedmiotów należą do nich: prace etapowe oraz końcowe, a także sprawdziany praktycznych umiejętności, wykonanie zadania praktycznego (w tym ćwiczeń i zadań eksperymentalnych), obserwacje i eksperymenty – charakterystyczne dla obszaru nauk ścisłych i przyrodniczych. Ponadto zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia studiów. W ostatnim czasie w wizytowanej jednostce, na podstawie opinii pracodawców wskazujących na konieczność podniesienia kompetencji językowych absolwentów wchodzących na rynek pracy zwiększono liczbę godzin z lektoratu. Dodatkowo w ocenie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia wykorzystywane są opinie pracodawców oraz dostępne wyniki monitoringu losów absolwentów udostępniane w Raportach opracowywanych przez Biuro Karier UŁ w oparciu o badania panelowe. Dowodami na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się stanowią także publikacje naukowe, którymi autorami lub współautorami są studenci: Wydział Biologii i Ochrony Środowiska przedstawił bogaty wykaz projektów studenckich, konferencji, artykułów i streszczeń, dotyczących osiągnięć naukowych w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Ponadto, rozwinięta oferta ćwiczeń terenowych oraz możliwość uczestniczenia w terenowych pracach badawczych pozwala na zdobywanie umiejętności potrzebnych do wykonywania ekspertyz przyrodniczych oraz ocen oddziaływania na środowisko. Stwarza to możliwość zarówno prowadzenia własnej działalności, jak i pracy w instytucjach zajmujących się ochroną przyrody. Ponadto, przygotowywanie studentów do samodzielnego pogłębiania wiedzy, poszerzania kompetencji, a także oferta studiów podyplomowych i doktoranckich otwiera przed absolwentem różnorodne ścieżki kariery zawodowej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie na kierunku Ochrona Środowiska odbywają się na podstawie prawidłowo wdrożonych procesów i zasad. W ramach przyjętych procedur oceniana Jednostka prowadzi również systematyczne monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia z uwzględnieniem uwag zgłaszanych przez poszczególnych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Jednocześnie są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku Ochrona Środowiska. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów, a ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Projekt „Kierunki Bio-Eko na Uniwersytecie Łódzkim – od pasji do sukcesu” realizowany w 2017 r. w odpowiedzi na spadającą liczbę kandydatów na kierunki środowiskowe w ramach której przeprowadzono bezpośrednią promocję kierunku Ochrona Środowiska w szkołach ponadgimnazjalnych regionu łódzkiego.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na kierunku prowadzi bardzo liczna Kadra Wydziału – łącznie 84 osoby, posiadająca wybitny dorobek naukowy, co zostało potwierdzone oceną parametryczną Wydziału - A+. Wszyscy nauczyciele reprezentują nauki biologiczne i są wspomagani przez 30 osób z innych Wydziałów (Chemii, Filozoficzno-Historycznego, Nauk Geograficznych, Ekonomiczno-Socjologicznego, Prawa i Administracji, Zarządzania) oraz 5 przedstawicieli praktyki.

Pracownicy Wydziału prowadzą badania we wszystkich 7 dyscyplinach w dziedzinie nauk biologicznych – obowiązujących do 30 kwietnia 2019 r., w tym ochronie środowiska oraz ekologii do których odnoszą się efekty kształcenia. Tak bogate zasoby kadrowe gwarantują pełny zakres kwalifikacji i specjalności dla prawidłowej realizacji wszystkich przedmiotów kierunkowych, stanowiących trzon kształcenia na kierunku ochrona środowiska. Według informacji uzyskanych od Władz Wydziału łączne obciążenie godzinowe pracowników jest zbliżone do pensum, natomiast odsetek godzin realizowanych przez pracowników zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy znacząco przekracza wymagany poziom, czyli 75%.

Obecnie na kierunku ochrona środowiska nie prowadzi się zajęć w formie e-learningu poza obowiązkowym Szkoleniu BHP, a także szkoleniach w zakresie Przysposobienia bibliotecznego oraz Prawa autorskiego. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik na odległość jest uregulowane Zarządzeniem Rektora UŁ z dnia 23.01. 2018. Do prowadzenia takich zajęć przystosowana jest platforma edukacyjna UŁ Moodle, a pracownik zgłaszający kurs elearningowy jest zobowiązany do odbycia odpowiedniego kursu "Moodle w e-learningu akademickim: Narzędzia i techniki".

Dobór kadry prowadzącej zajęcia odbywa się na podstawie kompetencji, w szczególności dorobku naukowego, przy tak szerokiej i wysoko wykwalifikowanej kadrze nie stanowi to żadnego problemu. Jednak dokładna analiza obsady kadrowej pozwala wskazać na pewnie niedoskonałości w obsadzie trzech przedmiotów spoza głównego nurtu kształcenia: Technologie informacyjne, Matematyka 1 oraz Funkcjonowanie administracji państwowej, działalności eksperckiej i biznesu. Biorąc pod uwagę bardzo liczną grupę samodzielnych pracowników naukowych należy zrezygnować z powierzania adiunktom prowadzenia seminariów na studiach II stopnia oraz rozważyć zastosowanie tej zasady na studiach I stopnia. Należy przyjąć zasadę, że praca dyplomowa, w szczególności magisterska, jest oceniana przynajmniej przez jednego pracownika samodzielnego. W przypadku prac magisterskich wskazane jest aby były one realizowane głównie pod opieką pracowników samodzielnych

Na wizytowanym kierunku, po zakończonych zajęciach danego semestru, przeprowadzane są ankiety oceny prowadzących dane zajęcia nauczycieli akademickich. Ankiety obowiązujące w całej Uczelni, studenci wypełniają w formie elektronicznej poprzez platformę USOS, lecz jest to mechanizm nie osiągający wysokiej responsywności. Ponadto, studenci wizytowanego kierunku mają możliwość wypełnienia ankiet oceny prowadzących dane zajęcia nauczycieli akademickich w formie papierowej. Na początku roku Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, typuje zajęcia oraz nauczycieli akademickich, które zostaną poddane ankietyzacji

w formie papierowej. Responsywność ankiet oceny prowadzących dane zajęcia w formie papierowej osiąga wyższy poziom. Wyniki procesu ankietyzacji są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, która sporządza raport z analizy wyników zawierający rekomendacje na napotkane problemy. W przypadku słabych wyników ankiet, Władze Wydziału przeprowadzają rozmowy z danym nauczycielem akademickim oraz jest przeprowadzana hospitacja podczas jego zajęć w celu rozwiązania zaistniałego problemu. Studenci wizytowanego kierunku mają dostęp do raportów sporządzanych przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, które znajdują się na stronie internetowej jednostki prowadzącej wizytowany kierunek. Ocena z ankiet studenckich jest uwzględniana jako składowa w okresowej ocenie pracownika. Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie oceniają kadrę prowadzącą proces uczenia się oraz stwierdzili, że kadra cechuje się prostudenckim podejściem do nich, co zachęca studentów do korzystania z ich merytorycznego wsparcia. W ostatnich trzech latach to ocena studencka, w skali 5 punktowej, zawiera się pomiędzy 4,45 a 4,69. W czasie spotkania z nauczycielami akademickimi ZO PKA uzyskał informację, że stanowią one podstawę do wyłaniania najlepszego nauczyciela, który może otrzymać Medal Komisji Edukacji Narodowej, są też kierowane wnioski do J.M. Rektora o przyznanie nagród za osiągnięcia dydaktyczne.

Władze Wydziału przykładają dużą wagę do oceny kadry w zakresie rozwoju naukowego. Począwszy od ustalenia wymogów odnośnie do kandydatów do zatrudnienia na poszczególnych stanowiskach poprzez ocenę okresową wszystkich pracowników. Szczegółowe kryteria oceny zostały przedstawione w raporcie samooceny, na podkreślenie zasługuje dość szeroki wachlarz kryteriów w odniesieniu do części dydaktycznej oceny. Na spotkaniu z ZO PKA Pracownicy zwracali uwagę na niedocenywanie w tej ankiecie współpracy międzynarodowej. W wyniku oceny nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy w grupie adiunktów i profesorów, a w jednej Katedrze kierownika zastąpił kurator katedry, co w powiązaniu z wysoką oceną parametryczną jednoznacznie świadczy, że jest to system w pełni skuteczny. Potwierdza to również duża liczba stopni i tytułów uzyskanych w ostatnim okresie.

Ważnym czynnikiem motywującym pracowników Wydziału jest fakt, iż Jednostka ta jest atrakcyjnym miejscem pracy dla wielu badaczy również z zagranicy i Władze są otwarte na takie rozwiązania, a jednocześnie silnie wspierają swoją kadrę w zakresie współpracy międzynarodowej finansując jej liczne wyjazdy, które silnym stymulatorem jej rozwoju.

W Uczelni działa sformalizowany system rozwiązywania konfliktów oparty o komisje senackie i rzeczników dyscyplinarnych, komisję antymobbingową, a w sytuacjach kryzysowych Wydział korzysta ze wsparcia Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera. Atmosfera panująca czasie wizytacji pozwala stwierdzić, że system ten w pełni się sprawdza.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Wydział posiada liczną i bardzo wysoko wykwalifikowaną kadrę, co w połączeniu nauczycielami akademickimi z innych jednostek pozwala na prawidłową obsadę zajęć. Ze względu na stosunkową małą liczbę studentów obciążenie nauczycieli akademickich zajęciami dydaktycznymi jest w pełni adekwatne do ich możliwości i pozwala na bezpośredni kontakt z studentami, natomiast odsetek zajęć realizowanych przez osoby zatrudnione w podstawowym miejscu pracy jest znacznie wyższy od wymaganego. Konieczne jest dokonanie drobnych korekt w obsadzie 3 przedmiotów, seminarium magisterskich oraz w procesie dyplomowania.

Nauczyciele akademicy są poddawani są ocenie przez studentów i otrzymują bardzo wysokie oceny. Zasadniczym instrumentem oceny nauczyciela akademickiego jest ocena okresowa, której efekty są bardzo skrupulatnie wykorzystywane w prowadzeniu polityki kadrowej, jedynym jej mankamentem jest niedocenywanie w niej współpracy międzynarodowej.

Wydział posiada prawidłowo zorganizowany system przeciwdziałania dyskryminacji i rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

Wydział jest otwarty na zatrudnianie pracowników naukowych z innych jednostek, w tym zagranicznych, co jest silnym czynnikiem mobilizującym do intensywnego rozwoju własnych pracowników, szczególnie w zakresie współpracy międzynarodowej, która jest intensywnie wspierana ze środków będących w gestii Władz Wydziału.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Otwarcie Wydziału na zatrudnianie pracowników naukowych z jednostek zagranicznych jest silnym czynnikiem mobilizującym do intensywnego rozwoju własnych pracowników, szczególnie w zakresie współpracy międzynarodowej.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

W ostatniej dekadzie Wydział dokonał modernizacji i rozbudowy swojej bazy dydaktycznej, która obecnie składa się z 5 budynków, Muzeum Przyrodniczego – Centrum Przyrodniczo-Edukacyjnego UŁ, ogrodu dydaktyczno-doświadczalnego oraz 3 stacji terenowych. Łącznie obejmuje 21 sal wykładowych, 150 pracowni laboratoryjnych wyposażonych w najnowocześniejszą aparaturę, co łącznie daje około 1 400 stanowisk do prowadzenia zajęć dydaktycznych zapewniających osiągnięcie założonych efektów uczenia. Wyposażenie laboratoriów jest na światowym poziomie i studenci, szczególnie magistranci, mają pełną możliwość korzystania z nich. Zajęcia są prowadzone w 4 pracowniach komputerowych posiadających 80 miejsc. We wszystkich salach jest odpowiednie oprogramowanie np. OpenOffice, Inrgraph, GeoMedia Professional, Statistica, Maxima Swiss, a niektóre stanowiska posiadają bardziej zaawansowane pakiety. System biblioteczny, z którego mogą korzystać studenci kierunku ochrona środowiska, stanowi Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego, położona nieopodal Wydziału oraz system 18 bibliotek należących do Katedr Wydziału. Oprócz bogatego zbioru obejmującego 1,4 mln woluminów studenci mogą korzystać z 65 baz elektronicznych z zakresu nauk przyrodniczych i medycznych. Biblioteka UŁ posiada bardzo przestronne pomieszczenia, w których można swobodnie korzystać z zasobów, a godziny pracy są dostosowywane są do potrzeb studentów, wydłużane w czasie trwania sesji egzaminacyjnej. Ponadto, biblioteka posiada specjalnie przygotowane pokoje pracy dla studentów z niepełnosprawnością narządu wzroku i narządu ruchu, które są wyposażone w specjalistyczny sprzęt komputerowy. Zasoby biblioteczne są dostosowane do potrzeb studentów pod względem aktualności i liczby egzemplarzy. Biblioteka UŁ na bieżąco prowadzi zakupy podręczników proponowanych przez nauczycieli akademickich, jeśli tylko jest to możliwe, to jest to wersja elektroniczna. Oprócz wymaganych podręczników studenci mają bardzo szeroki dostęp do prac naukowych, szczególnie w formie elektronicznej.

Wszystkie pomieszczenia Wydziału posiadają dostęp do WI-FI, dodatkowo udostępniono 3 kioski internetowe. Jedna z sal informatycznych jest salą ogólnodostępną w godz. 8.30-15.50. We wszystkich pomieszczeniach Wydziału widać o dbałość o BHP, znajdują się apteczki i środki ochrony osobistej, w przypadku pracy z materiałem niebezpiecznym. Obiekty Wydziału były remontowane i przy okazji dokonano dostosowania ich do potrzeb osób niepełnosprawnych, podjazdy, toalety, windy itp. Jedna z sal jest wyposażona w pętlę indukcyjną pozwalającą na

przekazywanie dźwięku bezpośrednio do aparatu słuchowego. Na Wydziale nie jest prowadzone kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość bezpośrednio związane z efektami kształcenia.

Dzięki dostępowi do sal dydaktycznych zaopatrzonych w specjalistyczny sprzęt badawczy, studenci wizytowanego kierunku są przygotowywani do prowadzenia badań naukowych, a także biorą w nich udział. Ponadto, wyposażenie znajdujące się w instytucjach w których prowadzone są praktyki zawodowe jest adekwatne do obecnie wykorzystywanej infrastruktury na rynku pracy. Studenci wizytowanego kierunku nabywają efekty uczenia się przy wykorzystaniu odpowiedniej infrastruktury, dzięki której przygotowani są do prowadzenia badań naukowych oraz wejścia na rynek pracy.

Infrastruktura Uczelni jest dostosowana do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Likwidowanie barier architektonicznych w Uczelni polega aktualnie na reagowaniu na sygnały zgłaszane przez studentów z niepełnosprawnościami dotyczące napotkanych przez nich niedogodności. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Uzależnień Uniwersytetu Łódzkiego prowadzi również wypożyczalnię specjalistycznego sprzętu dostosowanego do studentów z niepełnosprawnościami, którzy mogą z niej swobodnie korzystać.

Mimo, że obiekty należące do Wydziału są w bardzo dobrym stanie technicznym prowadzone są coroczne przeglądy obejmujące: dostępność komputerów i Internetu, przystosowanie budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, dostępności zasobów bibliotecznych oraz czystości budynków. Wyniki są przekazywane odpowiednim Władzom. W wyniku tych prac, np. uruchomiono elektroniczny system zamówień pokoi do pracy indywidualnej, udostępniono pokój dla rodzica z dzieckiem, włączono 8 księgozbiorów bibliotek katedralnych w jednolity system biblioteczno-informatyczny, kontynuowano akcję BUŁa do północy doda sesji mocy – biblioteka otwarta do 24.00.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Wydział posiada bardzo bogatą bazę dydaktyczną, w tym biblioteczną pozwalającą na kształcenie na najwyższym poziomie i w bardzo komfortowych warunkach. Wyposażenie aparaturowe, księgozbiory, bazy elektroniczne i specjalistyczne oprogramowanie pozwala na osiągnięcie założonych efektów uczenia. Jedną z sal informatycznych jest salą ogólnodostępną w godz. 8.30-15.50. Ze względu na mało liczne roczniki praca w laboratoriach odbywa się w małych grupach. Na podkreślenie zasługuje również dbałość o przestrzeganie przepisów BHP,

dostosowanie obiektów do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami oraz bieżące przeglądy i usuwanie usterek.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Udostępnienie jednej sali informatycznej do stałego użytku studentów w godz. 8.30-15.50 poza obowiązkowymi zajęciami.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia na kierunku „ochrona środowiska” realizowana jest w kilku aspektach. Działalność Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska (WBiOŚ) jest widoczna w życiu społecznym miasta Łódź poprzez udział studentów, doktorantów i pracowników w cyklicznych wydarzeniach/imprezach promujących naukę i potencjał Wydziału w społeczeństwie, organizowanych przez WBiOŚ. Są to: Noc Biologów, Międzynarodowy Dzień Ziemi, specjalistyczne zajęcia warsztatowe dedykowane studentom Studium Języka Polskiego przy UŁ, Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki, Łódzkie Targi Edukacyjne, Salon Maturzystów – Perspektywy. W trybie ciągłym prowadzone są zajęcia dedykowane dla szkół, np. Uniwersytet Zawsze Otwarty (UZO), Instytut Kreatywnej Biologii (IKB), Uniwersytet Łódzki dla Dzieci. Dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia dla seniorów prowadzone w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter sformalizowany. Przy WBiOŚ została powołana Rada Biznesu, której zadaniem jest dostosowanie oferty edukacyjnej do oczekiwań pracodawców i zapewnienie studentom oraz absolwentom lepszego rozeznania w zakresie rynku pracy, a także przygotowanie oferty konsultingowej i szkoleniowej odpowiadającej potrzebom rynku pracy. Aktualnie, do Rady Biznesu przy WBiOŚ, w II kadencji 2017-2025 należy 15 firm.

Rodzaj i zakres działalności wszystkich instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego reprezentujących pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest w pełni zgodny z dyscypliną, do której kierunek został

przypisany. Jest również zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem rynku pracy właściwego dla kierunku.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym odpowiada na potrzeby lepszego przygotowania absolwentów kierunku do wejścia na rynek pracy. Przykładem tego rodzaju działalności jest fakt, że w ramach realizacji Projektu BioLider – program rozwoju kompetencji studentów WBiOŚ (edycje I i II w latach 2016-2018) 12 studentów kierunku „ochrona środowiska” wzięło udział w zajęciach organizowanych we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, mającym na celu rozwinięcie kompetencji z zakresu przedsiębiorczości. W ramach zajęć m.in. z Fundacją Rozwoju Przedsiębiorczości, studenci odbyli szkolenie z zasad zakładania własnej firmy, przygotowywania biznesplanów i ich prezentacji przed przedstawicielami biznesu. W 2014 r. WBiOŚ został sygnatariuszem porozumienia: Koalicja Focus SMEs na rzecz innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw regionu łódzkiego. Była to inicjatywa Ośrodka Enterprise Europe Network przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości (FRP) w Łodzi – członka Rady Biznesu WBiOŚ. FRP w latach 2013-2014 prowadziła wśród studentów i absolwentów WBiOŚ projekt „PoMoC – aktywizacja zawodowa absolwentów studiów wyższych poprzez adaptację Portugalskiego Modelu Coachingu w województwie łódzkim”.

Praktyki studenckie to kolejna forma realizowanej współpracy. Instytucjami przyjmującymi stażystów są interesariusze zewnętrzni, zrzeszeni w działającej przy WBiOŚ Radzie Biznesu, a także podmioty z otoczenia społeczno-gospodarczego w niej niezrzeszone. Podczas wizytacji okazano ZO PKA wykaz przedsiębiorstw, w których studenci kierunku „ochrona środowiska” odbywają praktyki, obejmującą ponad 50 przedsiębiorstw, instytucji oraz jednostek samorządowych z całej Polski.

Formą nieobowiązkową dla studentów, lecz podwyższającą jakość kształcenia studentów są krajowe wyjazdy studyjne. Wyjazdy tego typu organizowano w latach 2012-2013 dla studentów pierwszego roku kierunku „ochrona środowiska” studiów stacjonarnych I stopnia. W wyjazdach wzięło udział łącznie 78 studentów. Celem wyjazdów studyjnych było zapoznanie studentów z nowoczesnymi rozwiązaniami stosowanymi w „ochronie środowiska”, w zakresie produkcji energii, gospodarki odpadami i zarządzania zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Podczas wizytacji okazano ZO PKA przykładowe dokumenty potwierdzające odbycie wizyt studyjnych np. do Elektrowni Bełchatów w Rogowcu, Cementowni WARTA S.A. w Działoszynie. W 2015 r. w ramach projektu „Absolwenci kierunku ochrony środowiska szansą dla zrównoważonego rozwoju” nr PO KL 04.01.02-00-173/12, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej

w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego) ofertę wyjazdów rozszerzono o 3-miesięczne staże krajowe. Staże zorganizowano dla 50 studentów kierunku „ochrona środowiska” we współpracy z 35 instytucjami, których zakres i zasięg działalności jest zgodny z koncepcją kształcenia dla kierunku „ochrona środowiska”.

Biuro Karier UŁ organizowało także tzw. „staże na start”. Każdy staż trwał 360 godzin do wykonania w okresie 16 tygodni w wybranym przez studenta oraz pracodawcę terminie. Według informacji uzyskanych podczas spotkania ZO PKA z przedstawicielami Biura Karier, w stażach wzięło udział 16 studentów kierunku „ochrona środowiska”.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma realny wpływ na wszystkie etapy kształcenia na kierunku „ochrona środowiska”, począwszy od zarysu koncepcji kształcenia, poprzez program i jego realizację, a skończywszy na dodatkowych formach wsparcia (udział w projektach finansowanych ze środków UE), które są oferowane studentom.

Oprócz bezpośredniego wpływu otoczenia społeczno-gospodarczego na proces kształcenia, współpraca z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi oraz innymi interesariuszami zewnętrznymi w latach 2013-2018 pośrednio wpływała na program kształcenia i jego realizację poprzez między innymi:

- wspólne prowadzenie badań i projektów badawczych przez pracowników WBiOŚ i instytucje o charakterze praktycznym i mającymi potencjał wdrożeniowy np. realizacja projektu LIFE08-ENV/PL/00517 Ekohydrologiczna rekultywacja zbiorników rekreacyjnych „Arturówek” Łódź jako modelowe podejście do rekultywacji zbiorników miejskich. Praktyczny i użyteczny wymiar badań prowadzonych na WBiOŚ potwierdzają nagrody międzynarodowe zdobyte na targach wynalazczości oraz patenty i umowy licencyjne. Podczas spotkania ZO PKA z kadrami dydaktyczną, pracownicy wskazali na dużą ilość badań realizowanych na zlecenie zewnętrzne przedsiębiorstw z zakresu ekspertyz;

- udział doktorantów i magistrantów w badaniach naukowych wykonywanych w instytucjach zewnętrznych z wykorzystaniem dostępnej tam aparatury, a w konsekwencji poszerzenie zadań badawczych oraz tematyki prac licencjackich i magisterskich o nowe aspekty naukowe lub praktyczne oraz adaptowanie w laboratoriach WBiOŚ technik badawczych poznanych w instytucjach zewnętrznych przez doktorantów i magistrantów oraz zapoznanie z nimi innych studentów;

- prowadzenie przez przedstawicieli instytucji zewnętrznych zajęć objętych programem studiów oraz ich udział w projektowaniu i prowadzeniu praktyk zawodowych, kursów i warsztatów oferowanych dla studentów WBiOŚ;

- wymianę doświadczeń nauczycieli akademickich WBiOŚ z przedstawicielami instytucji zewnętrznych, a w konsekwencji możliwość wprowadzenia modyfikacji w metodach kształcenia w celu zdefiniowania nowych i pełniejszej realizacji założonych efektów kształcenia.

Współpraca z przedsiębiorstwami obejmuje współpracę w zakresie realizacji prac dyplomowych przez studentów – przykładem są prace wskazywane w corocznych sprawozdaniach przygotowywanych przez Wydziałowego koordynatora współpracy z pracodawcami i biznesem, np. praca magisterska na kierunku „ochrona środowiska”, realizowana w Katedrze Geobotaniki i Ekologii Roślin, nt. „Dendroflora terenów zielonych wokół obiektów Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Wojskowej Akademii Medycznej – Centralny Szpital Weteranów w Łodzi”.

Przedstawiciele przedsiębiorstw, instytucji i innych interesariuszy zewnętrznych obecni na spotkaniu z ZO PKA (reprezentujący 18 przedsiębiorstw) potwierdzili dobrą współpracę z Wydziałem w zakresie kształcenia studentów kierunku „ochrona środowiska”, podkreślając udział firm w organizacji praktyk studenckich oraz staży z projektu POWER a także interdyscyplinarne wykształcenie absolwentów ocenianego kierunku.

Podczas wizytacji okazano ZO PKA sprawozdania z współpracy WBiOŚ z pracodawcami i biznesem za lata 2014-2018. Analiza sprawozdań wskazuje, że współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym poddawana jest systematycznej analizie w aspektach podejmowanych działań Rady Biznesu, organizacji w prelekcjach, szkoleniach stażach, konferencjach, naradach dotyczących form i możliwości współpracy nauki z biznesem, umów i badań zleconych dla firm, projektów realizowanych dla firm, prac magisterskich, licencjackich, doktorskich wykonywanych lub zainicjowanych na zlecenie lub we współpracy z firmami. Przedstawione podczas wizytacji protokoły z posiedzeń Rady Biznesu wskazują, że przedstawiciele przedsiębiorstw wypowiadają się czynnie w zakresie oczekiwań dotyczących programu studiów oraz sylwetki absolwenta. Należy więc uznać, że prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji do stałego podnoszenia poziomu merytorycznego studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną lub dyscyplinami, do których kierunku jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy organizacji praktyk, staży, wizyt studyjnych, realizacji prac etapowych i dyplomowych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć i wspólnych projektów badawczych oraz badań zleconych. Akademickie Biuro Karier współpracuje z pracodawcami w badaniu analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku. Współpraca jest prowadzona adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Władze Wydziału przykładają wielką wagę do umiędzynarodowienia badań i kształcenia. W ramach programu Erasmus+ dla studentów i doktorantów przygotowują się rocznie 60 miejsc w 26 uczelniach karów UE i Turcji. Niestety studenci kierunku ochrona środowiska niechętnie

korzystają z tej oferty, w ostatnich latach średnio jedna osoba wyjeżdża rocznie. Na spotkaniu z ZO PKA studenci wskazywali jako przyczynę takiej sytuacji, warunki finansowe wyjazdów, zbyt słabe wyniki w nauce, które nie pozwalają im na korzystanie z takich wyjazdów. W ramach kształcenia na wizytowanym kierunku, studenci uczestniczą w wykładach prowadzonych w języku angielskim przez wizytujących nauczycieli akademickich. Studenci cenią sobie możliwość uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez osoby z zagranicy posiadającymi osiągnięcia w dziedzinie kształcenia związanej z ich kierunkiem. Wydział jest bardzo często odwiedzany przez obcokrajowców – od roku 2013 jest to rocznie ponad 1 tys., godz. różnych zajęć. Wydział jest też organizatorem szkoły letniej w ramach współpracy z Chinami „Understanding Poland: Economy, Society and Science”. W latach 2010-2016 prowadzono pięć edycji międzynarodowego kierunku studiów (II stopnia) EKOHYD, w którym uczestniczyło 33 studentów z 22 krajów świata.

Imponująca jest wymiana międzynarodowa pracowników, w latach 2013-2019 do krajów położonych w różnych częściach świata wyjeżdżali 801 razy, a w tym samym czasie Wydział odwiedziło 284 badaczy z 42 krajów świata. Wyjazdy pracowników są możliwe dzięki konkursowi finansowanemu przez Władze Wydziału. O środki na takie wyjazdy mogą ubiegać się wszyscy pracownicy – z podziałem na grupy wiekowe, nie koniecznie z największym dorobkiem naukowym. W ostatnim czasie wiele wyjazdów jest finansowane ze środków NAWA. Wydział odnosi znaczne sukcesy w konkursach ogłaszanych przez tę instytucję.

Władze Wydziału monitorują wpływ rezultatów wizyt na zagranicznych uczelniach na kształcenie na kierunku ochrona środowiska. Szczególną wagę przykładają do specjalności prowadzonej w j. angielskim EKOHYD, ponieważ ubiega się ona o następny projekt finansujący jej funkcjonowanie, w tym celu była poddana ocenie przez niemiecką agencję akredytacyjną ASIN, złożono wniosek o finansowanie, otrzymał on pozytywną ocenę jednak bez finansowania. Jedynym słabszym ogniwem jest brak skutecznego systemu motywacji studentów do wyjazdów zagranicznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Władze Wydziału przykładają wielką wagę do umiędzynarodowienia badań i kształcenia. Niestety studenci kierunku ochrona środowiska niechętnie korzystają z tej oferty, niezależnie od tego mają możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w j. angielskim, ponieważ Wydział jest bardzo często odwiedzany przez obcokrajowców. W latach 2010-2016 prowadzono

pięć edycji międzynarodowego kierunków studiów (II stopnia). Imponująca jest wymiana międzynarodowa pracowników, w latach 2013-2019 wyjeżdżali 801 razy. Wyjazdy pracowników są możliwe dzięki konkursowi finansowanemu przez Władze Wydziału i stypendiów NAWA. Władze Wydziału monitorują wpływ rezultatów wizyt na zagranicznych uczelniach na kształcenie na kierunku ochrona środowiska. Szczególną wagę przykładają się do specjalności prowadzonej w j. angielskim EKOHYD, ponieważ ubiega się ona o następny projekt finansujący jej funkcjonowanie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Przeznaczanie znacznych środków będących w dyspozycji Wydziału na organizację wydziałowych konkursów na finansowanie wyjazdów zagranicznych w poszczególnych grupach wiekowych, niezależnie od dorobku naukowego.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest dostosowane do potrzeb różnych grup studentów (np. stacjonarnych i niestacjonarnych, pracujących i niepracujących zawodowo, wychowujących dzieci, studentów zagranicznych itp.) oraz potrzeb indywidualnych, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Obejmuje ono działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom.

W przypadku zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w formie kształcenia hybrydowego (blended learning) studenci odbywają szkolenia przygotowujące do udziału w tych zajęciach oraz mają możliwość osobistych konsultacji z osobami prowadzącymi zajęcia.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wizytowanego kierunku wyrazili pozytywne opinie na temat możliwości konsultacji z nauczycielami akademickimi. Ponadto studenci cenią sobie indywidualne podejście nauczycieli akademickich poprzez możliwość ustalania dogodniejszych

terminów konsultacji poza obowiązującymi stałymi terminami. Przedstawiciele tej grupy społeczności akademickiej chętnie korzystają z oferowanych konsultacji oraz wyrażają pozytywne opinie na temat wsparcia merytorycznego, które uzyskują od nauczycieli akademickich podczas zajęć oraz konsultacji.

Studenci osiągający wyróżniające się wyniki w nauce mają możliwość podjęcia indywidualnego programu i planu studiów. Zasady oraz tryb podejmowania indywidualnego programu i planu studiów znajdują się w regulaminie studiów Uczelni.

Studenci wizytowanego kierunku mogą ubiegać się o pomoc materialną dostępną na Uczelni. Informacje dotyczące wszystkich dostępnych form świadczenia pomocy materialnej (stypendium socjalne, stypendium socjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium ministra za wybitne osiągnięcia, stypendium rektora dla najlepszych studentów oraz zapomoga), studenci mogą znaleźć na stronie internetowej Uczelni, tablicach informacyjnych oraz za pomocą przesyłanych im wiadomości elektronicznych. W opinii studentów wizytowanego kierunku, wszystkie informacje na ten temat są dla nich ogólnodostępne, zrozumiałe oraz przejrzyste.

W jednostce prowadzącej wizytowany kierunek systemem motywacji do osiągania lepszych wyników w nauce są stypendia rektora dla najlepszych studentów. Uczelnia oferuje studentom możliwość otrzymania grantu na badania naukowe w ramach programu Studenckie Granty Badawcze. Podczas spotkania z ZO PKA, studenci stwierdzili, że możliwość otrzymania wspomnianych grantów, motywuje ich do planowania oraz rozpoczęcia własnych prac badawczych w celu późniejszego ewentualnego otrzymania i realizacji grantu.

W Uczelni istnieje Biuro Karier, którego zadaniem jest wspieranie studentów w wejściu na rynek pracy poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, a także wspomaga w poszukiwaniu praktyk i staży. Ponadto, Biuro Karier oferuje możliwość konsultacji z doradcą zawodowym, a także wsparcie w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowanie do rozmowy o pracę. Raz w roku, Biuro Karier organizuje targi pracy skierowane do wszystkich studentów, podczas których studenci mogą zapoznać się z możliwościami jakie oferuje rynek pracy. Podczas spotkania z ZO PKA, studenci wyrazili pozytywne opinie na temat projektu prowadzonego przez Biuro Karier „Staż na start”, który obejmuje wizytowany kierunek. Projekt „Staż na start” oferował studentom możliwość otrzymania płatnego stażu związanego z wizytowanym kierunkiem. Biuro Karier o organizowanych inicjatywach informuje studentów za pomocą kanałów informacyjnych oraz dla większych wydarzeń poprzez wiadomości za pomocą USOSa. Studenci wizytowanego kierunku w miarę potrzeb korzystają z inicjatyw oferowanych przez Biuro Karier.

Jednostka prowadząca wizytowany kierunek wspiera studentów w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jednostka oferuje dodatkowe formy wsparcia procesu nauczania finansowane ze środków zewnętrznych. W projekcie „BioLider” wzięło udział 12 studentów ocenianego kierunku. W ramach wspomnianego projektu, studenci brali udział w szkoleniach i warsztatach, które rozwijały ich kompetencje miękkie, umożliwiały poznanie efektywnego wykorzystania narzędzi GIS oraz dotyczące pracy w laboratorium. Część szkoleń w ramach projektu kończyło się uzyskaniem certyfikatów potwierdzających dane umiejętności.

W Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych i Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Uzależnień Uniwersytetu Łódzkiego (które w ostatnim czasie przekształca się w Akademickie Centrum Wsparcia), którzy inicjują działania na rzecz zwiększenia dostępności Uczelni dla osób z niepełnosprawnościami oraz poprawy warunków ich studiowania. Metody weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych przez studentów z niepełnosprawnościami są dostosowywane do ich potrzeb. Ponadto, organizowane są również szkolenia z umiejętności miękkich dla takich osób. Uczelnia współpracuje w tym obszarze z Politechniką Łódzką oraz Uniwersytetem Medycznym w Łodzi, co prowadzi do wspólnie organizowanej konferencji przez studentów z niepełnosprawnościami na tematy z tym powiązane. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Uzależnień posiada również wypożyczalnię sprzętu specjalistycznego. W razie braku jakiegoś rodzaju sprzętów specjalistycznych, na potrzeby studentów, są one wypożyczane z innych źródeł lub specjalnie zakupywane. Uczelnia o oferowanym wsparciu dla studentów z niepełnosprawnościami informuje za pomocą strony internetowej lub bezpośrednimi wiadomościami za pomocą poczty elektronicznej.

Studenci wizytowanego kierunku aktywnie uczestniczą w działalności przede wszystkim Studenckiego Koła Naukowego Biologów, w szczególności w sekcjach: Botanicznej, Mykologiczno-Alkologicznej, Ekohydrologii, Ornitologicznej oraz Zoologii Bezkręgowców oraz Studenckiego Koła Naukowego Ochrony Przyrody. Działalność każdego z kół bądź sekcji oparta jest o zaplecze naukowo-badawcze katedr, w których zatrudnieni są opiekunowie. Profil działalności jest pochodną zainteresowań studentów oraz profilem badawczym katedr, przy których funkcjonuje koło lub sekcja, a studenci włączani są w aktualnie prowadzone projekty badawcze. Efektem pracy studentów są artykuły naukowe, a także wystąpienia na konferencjach naukowych podczas których prezentują swoje wyniki. W ramach działalności SKN organizowane są m. in. coroczna Ogólnopolska Konferencja Doktorantów Nauk o Życiu BioOpen, Zjazd Ornitologów Ziemi Łódzkiej. Kilka sekcji prowadzi swoją działalność organizując letnie obozy naukowe np. obóz ornitologiczny „Jeziorsko” (Sekcja Ornitologiczna

SKNB), Obóz Naukowy na terenie Drawieńskiego Parku Narodowego (SKNOP). Ponadto SKN biorą udział w promocji Wydziału organizując warsztaty dla młodzieży w ramach takich cyklicznych wydarzeń jak Noc Biologów, Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi czy Uniwersytetu Łódzkiego dla Dzieci. Studenci mają wsparcie finansowe ze strony Uczelni oraz Wydziału, które często pokrywa koszty związane z uczestnictwem w konferencjach. Działalność wspomnianych kół naukowych jest ściśle powiązana z wizytowanym kierunkiem studiów i dzięki aktywnej działalności w kołach naukowych, jego członkowie mają szansę na poszerzenie swoich horyzontów. Opiekunowie wspomnianych kół naukowych, w tym opiekunowie sekcji, wspierają merytorycznie ich członków. Studenci w ramach działalności kół naukowych mają możliwość korzystania z infrastruktury Jednostki prowadzącej wizytowany kierunek.

W Uczelni funkcjonuje Klub Uczelniany AZS Uniwersytetu Łódzkiego, który inicjuje i wspiera działalność sportową w różnych dyscyplinach. Studenci mają możliwość trenowania sportów w różnych sekcjach, a także uczestnictwa w wydarzeniach promujących zróżnicowane formy aktywności sportowej, które są organizowane przez członków klubu.

Studenci, poprzez swoich przedstawicieli w działającym w jednostce prowadzącej wizytowany kierunek samorządzie studenckim, mają swój udział w gremiach istniejących w jednostce, m. in. Radzie Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ponadto, studenci aktywnie uczestniczą w pracach tych gremiów podczas cyklicznych spotkań. Przedstawiciele studentów działający w strukturach samorządu studenckiego cenią sobie wsparcie ze strony Władz Wydziału.

Podczas spotkania z ZO PKA, studenci wizytowanego kierunku wyrazili pozytywne opinie na temat wsparcia oferowanego przez dziekanat. Przedstawiciele tej grupy społeczności akademickiej mogą uzyskać tam wsparcie oraz pomoc, a podejście pracowników jest przyjazne, co tworzy partnerską atmosferę.

Na wizytowanym kierunku studenci swoje problemy oraz skargi zgłaszają poprzez starostów danych roczników pośrednio do Władz Wydziału oraz do dziekanatu. Ponadto, studenci wizytowanego kierunku stwierdzili, że Władze Wydziału cechują się dużą otwartością i chętnie podejmują dialog ze studentami. Studenci wizytowanego kierunku stwierdzili, że ten sposób rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków przez nich zgłaszanych jest skuteczny i przynosi wymierne rezultaty.

Studenci ocenianego kierunku mogą znaleźć informacje dotyczące form opieki i wsparcia, jakie oferuje Jednostka prowadząca ten kierunek, na stronie internetowej Jednostki oraz tablicach informacyjnych w budynkach dydaktycznych. Przedstawiciele tej grupy społeczności akademickiej stwierdzili, że dostępne na ten temat informacje są dla nich zrozumiałe, kompletne,

a także zaspokajają ich potrzeby. Ponadto, Władze Wydziału organizują spotkanie studentom rozpoczynającym pierwszy rok studiów, które ma na celu przybliżenie im tematyki dostępnego dla nich wsparcia w procesie uczenia. Podczas takiego spotkania, opiekun I roku przekazuje niezbędne informacje związane z podjętym kierunkiem studiów. Po uwagach zgłaszanych przez starostów I roku wizytowanego kierunku, zostały opracowane wytyczne do obowiązków opiekunów I roku, w których zawarto tematy, które należy przedstawić studentom.

Jednostka prowadząca wizytowany kierunek przeprowadza ankietę dotyczącą pracy dziekanatu i infrastruktury Wydziału, w której studenci mogą wypowiedzieć się na temat infrastruktury, dostępu do informacji, a także wsparcia administracyjnego w procesie uczenia się. Ponadto, studenci mają możliwość wypełnienia ankiet dotyczących jakości kształcenia, które znajdują się przy urnach wystawianych na początku roku akademickiego w budynkach dydaktycznych.

Studenci ocenianego kierunku wyrazili pozytywne opinie na temat ich kontaktu z Władzami Wydziału, które cechują się otwartością na ich potrzeby. Z tego powodu, studenci chętnie dzielą się swoimi opiniami, ponieważ mają poczucie słuchania ich głosu. Na doskonalenie systemu opieki i wsparcia wpływa korzystnie otwartość Władz Wydziału na dialog ze studentami.

Podczas spotkania z ZO PKA, studenci wizytowanego kierunku stwierdzili, że podczas uczestnictwa w obligatoryjnych ćwiczeniach terenowych, które czasem trwają kilka dni, muszą sami opłacać koszty noclegu oraz dojazdu do danego miejsca. Studenci wizytowanego kierunku nie powinni być obligowani do pokrywania kosztów związanych z uczestnictwem w zajęciach uwzględnionych w programie studiów. Podczas spotkania z ZO PKA, studenci stwierdzili, że forma zaliczenia, zakładane efekty uczenia się, cele przedmiotu, treści programowe, stosowane metody dydaktyczne, metody i kryteria oceny, a także literatura są im przedstawiane na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu. Wszystkie te informacje znajdują się również w sylabusach, do których studenci mają dostęp za pomocą platformy USOS.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Studenci wizytowanego kierunku są poinformowani odnośnie systemu opieki oraz wsparcia oferowanego przez Jednostkę prowadzącą wizytowany kierunek, który wspomaga ich w procesie kształcenia. Przedstawiciele tej grupy społeczności akademickiej mają zapewnioną opiekę oraz wsparcie merytoryczne ze strony nauczycieli akademickich. W Jednostce prowadzącej oceniany

kierunek studenci, którzy są w gorszej sytuacji materialnej, mogą uzyskać wsparcie materialne poprzez stypendia socjalne wspierające ich w procesie uczenia się. Studenci wizytowanego kierunku mogą uzyskać granty na badania naukowe. Ponadto, studenci mają możliwość uczestnictwa w programach realizowanych ze środków zewnętrznych, które rozwijają ich kompetencje miękkie oraz poszerzają wiedzę w zakresie nauk powiązanych z wizytowanym kierunkiem.

W Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Uzależnień, którzy inicjują działania związane ze wsparciem osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia oferuje wysoki poziom wsparcia dla takich studentów w procesie uczenia się. Studenci wizytowanego kierunku biorą aktywny udział w działalności ruchu naukowego istniejącego na Wydziale. Ponadto, studenci w ramach działalności kół naukowych angażują się w popularyzację nauki oraz prowadzą badania naukowe ściśle powiązane z wizytowanym kierunkiem. W ramach działalności kół naukowych, studenci mają zapewnione wsparcie merytoryczne opiekunów. Wsparcie administracyjne oferowane studentom spełnia ich potrzeby. Jednostka prowadząca oceniany kierunek prezentuje informacje na temat form opieki i wsparcia poprzez stronę internetową oraz tablice informacyjne w budynkach dydaktycznych. Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość wypełniania ankiet w formie elektronicznej oraz w formie papierowej. Władze Wydziału cechują się otwartością na studentów i chętnie wchodzi z nimi w dialog.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

- Możliwość otrzymania przez studentów grantu na badania naukowe w ramach programu ogólnouczelnianego „Studenckie Granty Badawcze”.
- Możliwość uczestnictwa w programach finansowanych ze środków zewnętrznych, takich jak: „BioLider”.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Jednostka prowadząca wizytowany kierunek umożliwia publiczny dostęp do informacji odnoszących się do oferty kształcenia na wizytowanym kierunku poprzez swoją stronę internetową. Informacje na stronie internetowej prezentowane są w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, a także używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Są one przedstawiane również w sposób umożliwiający korzystanie z nich osobom niepełnosprawnym. Informacje te są również dostępne w sposób tradycyjny poprzez różnego rodzaju tablice informacyjne. Studenci wizytowanego kierunku mogą uzyskać wszelkie niezbędne informacje na temat programu studiów, organizacji procesu uczenia się oraz jego efektów, a także opis systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, jak również szczegółowy opis zasad procesu dyplomowania poprzez wspomniane kanały informacyjne. Na stronie internetowej Jednostki prowadzącej wizytowany kierunek zamieszczone są kompleksowe informacje związane z procesem rekrutacji, w tym kompetencje oczekiwane od kandydatów, terminarz rekrutacji, a także warunki przyjęcia na studia oraz kryteria kwalifikacji. Studenci wizytowanego kierunku potwierdzili, że informacje zawarte w dostępnych kanałach informacyjnych są jasne, przejrzyste oraz ogólnodostępne.

Dostępne informacje obejmują cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, a także przejrzysty terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji. Interesariusze mają możliwość zapoznania się z charakterystyką systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania. Prezentowane są również wskaźniki zdawalności, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, dane dotyczące losów zawodowych absolwentów oraz charakterystyka warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się.

W jednostce prowadzącej wizytowany kierunek działa platforma USOS, na której studenci po zalogowaniu mają dostęp do elektronicznego indeksu studenta. USOS zapewnia dostęp do wykazu przedmiotów realizowanych w trakcie toku studiów, uwzględniając przy tym liczbę godzin kontaktowych i punktację ECTS, a także jest zestawieniem uzyskiwanych przez studenta ocen. Ponadto, na wspomnianej platformie studenci mają dostęp do sylabusów przedmiotów, jak również do ankiet przeprowadzanych podczas ich studiów.

Udostępniane na stronie internetowej informacje są kierowane do różnych grup odbiorców poprzez stosowne zakładki obejmujące nie tylko studentów i pracowników, ale także kierowane są do interesariuszy zewnętrznych. Daje się zauważyć wysoką dbałość zarówno o przejrzystość zamieszczanych informacji jak i, co najważniejsze, o ich bieżącą aktualizację. Do komunikowania się ze studentami, kandydatami i absolwentami wykorzystywane są również profile społecznościowe, a dająca się zauważyć aktywność użytkowników tej formy komunikacji świadczy, że jest ona skuteczna.

Studenci swoje uwagi bądź sugestie zgłaszają w sposób nieformalny poprzez starostów danych roczników pośrednio do dziekanatu bądź Władz Wydziału. Z informacji zawartej w raporcie samooceny wynika, że w październiku 2018 roku w ramach ankiety na temat organizacyjno-administracyjnych aspektów procesu kształcenia ocena dostępu do informacji została oceniona dobrze i bardzo dobrze. Jednostka deklaruje również, że aktualnie trwają prace nad wdrożeniem narzędzia umożliwiającego ocenę stopnia zadowolenia z dostępu do informacji również innych grup interesariuszy.

Wykorzystywane są także inne formy przekazu informacji, a zarazem promocji wizytowanego kierunku, głównie poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju imprezach kierowanych do kandydatów na studia, takich jak „Salon maturzysty” czy też „Targi edukacyjne”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Widać dużą dbałość i przywiązywanie uwagi do problematyki publicznego dostępu do informacji. Prezentowane informacje są kompletne i przedstawiane są w sposób przejrzysty, są też łatwe do znalezienia, a co najważniejsze są na bieżąco aktualizowane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Procedura tworzenia i modyfikacji programów studiów na Uniwersytecie Łódzkim zawarta jest w *Zarządzeniu nr 31 Rektora UŁ z dn. 17.01.2019 w sprawie określenia procedury tworzenia i modyfikowania programu studiów*. Zgodnie z zarządzeniem, za organizację tych zadań odpowiedzialny jest Dziekan. W jednostce prowadzącej wizytowany kierunek ogólne zalecenia związane z przeglądem i dokonywaniem zmian w programach studiów ujęte zostały w Polityce Zarządzania Jakością Kształcenia. Celem tego dokumentu jest zapewnienie atrakcyjnej oferty dydaktycznej, uwzględniającej prowadzone badania naukowe i najnowszy stan wiedzy, opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, oraz zmieniające się wyzwania społeczne i gospodarcze. Działania te mają na celu zapewnienie zgodności efektów kształcenia z potrzebami wynikającymi ze zmieniającego się rynku pracy i przepisów prawa, a także zapewnienie zgodności programów studiów z założonymi efektami kształcenia, z jednoczesnym uwzględnieniem opinii środowiska zewnętrznego.

Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad studiami na wizytowanym kierunku sprawuje Prodziekan odpowiedzialny za kierunek „ochrona środowiska”. Działa on we współpracy z Komisją Dydaktyczną, która odpowiada za prawidłową realizację i modyfikację programów studiów oraz z Dyrektorem Instytutu odpowiedzialnym za koordynację procesu dydaktycznego. W procesie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku, wspomniane organy są wspierane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałową Komisję ds. Weryfikacji Jakości Prac Dyplomowych i Egzaminów Dyplomowych. Studenci wizytowanego kierunku nie mają przedstawicieli w Komisji Dydaktycznej. Wydaje się, że przedstawiciele tej grupy społeczności akademickiej powinni być uwzględnieni w pracach tego gremium, co mogłoby przynieść wymierne korzyści w procesie zbierania opinii studentów wizytowanego kierunku na realizowany przez nich program. Jednostka prowadząca wizytowany kierunek analizuje opinie studentów przedstawiane w ankietach dotyczących jakości kształcenia odnoszących się do danych przedmiotów, które są wypełniane przez studentów.

Szczegółowe regulacje dotyczące stałego przeglądu i aktualizacji oferty dydaktycznej i programu studiów, jak i zakładanych efektów uczenia się i metod weryfikacji, określone są przez *Zarządzenie nr 5 Dziekana WBiOŚ UŁ z dn. 24.10.2018 r. w sprawie procedury potwierdzania osiągnięcia oraz weryfikacji zakładanych efektów kształcenia na studiach I i II st.*

dla kierunków prowadzonych na WBiOŚ UŁ oraz Zarządzenie nr 9 Dziekana WBiOŚ UŁ z dnia 18 marca 2019 r. w sprawie szczegółowej procedury przeglądu oferty dydaktycznej i programów studiów. Wspomniane regulacje usystematyzowały i sformalizowały prowadzony dotąd w sposób ciągły przegląd programów w oparciu o ustalany na każdy rok harmonogram zadań do realizacji.

Przyjęcie na studia odbywa się zgodnie z przyjętymi przez Senat UŁ zasadami przyjęć na dany rok akademicki, gdzie w sposób spójny, przejrzysty i bezstronny podane są kryteria kwalifikacji na studia I i II stopnia na kierunek Ochrona Środowiska. Kandydatami na studia mogą być obywatele polscy oraz cudzoziemcy, którzy podejmując studia na kierunku Ochrona Środowiska zobowiązani są do udokumentowania znajomości języka polskiego w stopniu umożliwiającym podjęcie tych studiów. Przyjęcie na studia stacjonarne I stopnia na kierunku Ochrona Środowiska odbywa się na podstawie wyników matury starej, nowej lub międzynarodowej, co zapewnia równe szanse kandydatom, którzy w różnym czasie i miejscu uzyskali świadectwo dojrzałości. Przyjęcie na studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia na kierunku Ochrona Środowiska jest możliwe dla absolwentów studiów licencjackich, inżynierskich i magisterskich w zakresie ochrony środowiska, nauk biologicznych, geograficznych, chemicznych, rolniczych, leśnych, weterynaryjnych, medycznych, inżynierii środowiska i edukacji ekologicznej oraz innych kierunków/specjalności o pokrewnych programach.

W ocenianej jednostce prowadzone są w sposób systematyczny oceny programu studiów oparte o wyniki ankiet i innego rodzaju informacji, również tych pozyskanych od interesariuszy zewnętrznych. Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do stałego udoskonalania programu studiów, ze znaczącym udziałem interesariuszy zewnętrznych.

Jakość kształcenia na ocenianym kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie. Wyniki tej oceny i sugestie interesariuszy zewnętrznych są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Polityka jakości, jak również wszystkie działania związane z projektowaniem, zatwierdzaniem, monitorowaniem, przeglądem i doskonaleniem programu studiów realizowane są w sposób gwarantujący zapewnienie zgodności efektów kształcenia z potrzebami wynikającymi ze zmieniającego się rynku pracy, zmianami przepisów prawa, a także zapewniają zgodność programów studiów z założonymi efektami kształcenia, uwzględniając jednocześnie opinie i sugestie interesariuszy zewnętrznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Na ocenianym kierunku studiów jako ocena poprzedzająca bieżącą wizytację, była ocena instytucjonalna w 2012 r. Następnie Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w Uchwale Nr 2/5/2013 z dn. 23 maja 2013 r. w sprawie wniosku Uniwersytetu Łódzkiego o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny instytucjonalnej na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska stwierdziło, iż nie znalazło argumentów, które uzasadniałyby zmianę oceny pozytywnej sformułowanej w §1 Uchwały Nr 36/2013 z dn. 21 lutego 2013 r. w sprawie oceny instytucjonalnej na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska na ocenę wyróżniającą.

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64, z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r.; w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218);
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego

Środa, 29 maja 2019 r.:

Przyjazd członków Zespołu Oceniającego PKA do Łodzi

20:00 – spotkanie robocze członków ZO PKA – omówienie szczegółów wizytacji

Dzień 1.	30 maja 2019 r. (czwartek)		
Godzina	Cel spotkania	Miejsce	Hospitacje zajęć
<i>08:30-09:00</i>	<i>Przejazd z Hotelu do Rektoratu UŁ</i>		
09:00-09:30	Spotkanie Zespołu Oceniającego PKA z Władzami Uczelni i Wydziału	REKTORAT sala 222	

09:30-10:20	Spotkanie ZO PKA z Władzami Wydziału w celu omówienia szczegółów wizytacji. Spotkanie z Zespołem przygotowującym Raport Samooceny kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA	REKTORAT sala 222	
<i>10:20</i>	<i>Przejazd do Dziekanatu WBiOŚ UŁ</i>		
10:30-17:00	Hospitacje wybranych zajęć dydaktycznych	WYDZIAŁ	10:30-17:00
	Zapoznanie się z pracami dyplomowymi i pracami etapowymi	DZIEKANAT pok. 109	
10:30-11:00	Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za wymianę studencką	WYDZIAŁ BUDYNEK D sala RW	
11:00-12:00	Spotkanie z przedstawicielami Kół Naukowych oraz Samorządem Studentów	WYDZIAŁ BUDYNEK D sala RW	
12:00-12:30	Spotkanie z osobą odpowiedzialną za opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami	WYDZIAŁ BUDYNEK D sala RW	
12:30-13:00	Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za zapewnienie jakości na Wydziale	WYDZIAŁ BUDYNEK D sala RW	
13:00-14:00	Spotkanie ze studentami kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA	WYDZIAŁ BUDYNEK D sala RW	
13:00-14:00	Spotkanie z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA	WYDZIAŁ BUDYNEK D AULA	
<i>14:00-15:00</i>	<i>Przerwa obiadowa</i>	<i>WYDZIAŁ, BUDYNEK D</i>	
15:00-16:00	Wizytacja infrastruktury naukowo-dydaktycznej oraz biblioteki	WYDZIAŁ oraz BUŁ	
16:00-17:00	Spotkanie z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego	WYDZIAŁ BUDYNEK D sala RW	
17:00-18:00	Spotkanie robocze ZO PKA – podsumowanie pierwszego dnia wizytacji i wstępna ocena poszczególnych kryteriów	DZIEKANAT pok. 109	

Dzień 2.		31 maja 2019 r. (piątek)	
Godzina	Cel spotkania	Miejsce	Hospitacje zajęć
08:30-09:00	<i>Przejazd z Hotelu do Dziekanatu WBiOŚ UŁ</i>		
09:00-11:00	Kontynuacja ocen prac dyplomowych i etapowych	DZIEKANAT pok. 109	–
	Praca indywidualna członków ZO PKA		
09:00-09:30	Spotkanie z pracownikami Biura Karier UŁ	DZIEKANAT / WYDZIAŁ BUDYNEK D sala RW	–
09:30-10:00	Spotkanie z koordynatorem praktyk	DZIEKANAT / WYDZIAŁ BUDYNEK D sala RW	–
11:00-12:00	Końcowe spotkanie robocze ZO PKA	DZIEKANAT pok. 109	–
12:00-13:00	Końcowe spotkanie z Władzami Uczelni i Wydziału w celu podsumowania wizytacji i przekazania wstępnych wniosków i zaleceń	DZIEKANAT pok. 109	–

Podział obowiązków członków Zespołu Oceniającego PKA:

P – przewodniczący Zespołu – prof. dr hab. Jerzy Błoszyk

E1 – ekspert ds. programu studiów – dr hab. Piotr Rutkowski

E2 – ekspert ds. kadry, infrastruktury i umiędzynarodowienia
– prof. dr hab. inż. Krzysztof Pulikowski

ES – ekspert ds. studenckich – Konrad Krawczyk

EP – ekspert ds. pracodawców – Marta Jankowska

SEK – sekretarz Zespołu – Karolina Martyniak

Pole zacienione/żółte – ekspert odpowiedzialny za przygotowanie opisu.

		P	E1	E2	ES	EP	SEK
Kryt 1	Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się.		X				
Kryt 2	Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się.		X		X	X	

Kryt 3	Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.		X		X		
Kryt 4	Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry.			X	X		
Kryt 5	Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.			X	X		
Kryt 6	Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.					X	
Kryt 7	Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.			X	X		
Kryt 8	Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia.				X		
Kryt 9	Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.	X			X		
Kryt 10	Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.	X			X		
1	Ocena wybranych prac etapowych	X	X	X			
2	Ocena wybranych prac dyplomowych	X	X	X			
3	Hospitacje zajęć i ich ocena	X	X	X			

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych

- Prace etapowe na studiach stacjonarnych I stopnia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.	Monitoring środowiska ćwiczenia
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	dr Tomasz Jurczak
Rok akademicki	2018/2019
Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr	„ochrona środowiska” stacjonarne I stopnia, rok II sem. 4
a. formy prac etapowych	Prace testowe, opracowania dotyczące wybranych zagrożeń środowiska.
b. zgodności tematyki prac z sylabusem przedmiotu/modułu kształcenia	Tematyka prac jest zgodna z sylabusem, poziom merytoryczny odpowiedni dla założonych efektów kształcenia.
d. poprawności doboru metod weryfikacji efektów	Prawidłowa metoda sprawdzenia wiedzy i umiejętności.
e. zasadność oceny	Prace poprawione, ocenione, a oceny przeliczone ze skali punktowej na oceny zgodne z regulaminem studiów. Uzyskane ocen bardzo niskie dostateczne i niedostateczne.

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.	Ekologia stosowana ćwiczenia terenowe
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	Dr Agnieszka Bednarek, dr Małgorzata Łapińska
Rok akademicki	2018/2019
Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr	„ochrona środowiska” stacjonarne I stopnia, rok III sem. 1
a. formy prac etapowych	Sprawozdania z ćwiczeń terenowych.
b. zgodności tematyki prac z sylabusem przedmiotu/modułu kształcenia	Tematyka prac jest zgodna z sylabusem, poziom merytoryczny odpowiedni dla założonych efektów kształcenia. W sylabusie nie występuje forma dydaktyczna „ćwiczenia terenowe”.
d. poprawności doboru metod weryfikacji efektów	Prawidłowa metoda sprawdzenia umiejętności.
e. zasadność oceny	Prace niepoprawione, ocenione, przedstawione do oceny trzy raporty były ocenione na 5,0.

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.	Hydrologia i gospodarka wodna wykład
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	prof. dr hab. Paweł Jokiel
Rok akademicki	2018/2019
Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr	„ochrona środowiska” stacjonarne I stopnia, rok I sem. 2

a. formy prac etapowych	Prace pisemne z egzaminu – 5 pytań otwartych.
b. zgodności tematyki prac z sylabusem przedmiotu/modułu kształcenia	Tematyka prac jest zgodna z sylabusem, poziom merytoryczny odpowiedni dla założonych efektów kształcenia.
d. poprawności doboru metod weryfikacji efektów	Prawidłowa metoda sprawdzenia wiedzy.
e. zasadność oceny	Prace niepoprawione, ocenione, bardzo niskie oceny w I terminie 23 oceny ndst. na 32 studentów na liście. Ogólnie oceny bardzo niskie - tylko 3 oceny dobre.

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.	Podstawy ekologii ćwiczenia terenowe
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	dr hab. Joanną Grabowska, prof. UŁ
Rok akademicki	2018/2019
Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr	„ochrona środowiska” stacjonarne I stopnia, rok III sem. 5
a. formy prac etapowych	Praca składająca się z 10 pytań testowych, kilka z nich wymaga uzupełnienia.
b. zgodności tematyki prac z sylabusem przedmiotu/modułu kształcenia	Tematyka prac jest zgodna z sylabusem, poziom merytoryczny odpowiedni dla założonych efektów kształcenia.
d. poprawności doboru metod weryfikacji efektów	Prawidłowa metoda sprawdzenia wiedzy, wątpliwości może budzić sprawdzenie umiejętności.
e. zasadność oceny	Prace poprawione i ocenione, na 20 prac jest 10 ocen bdb i tylko 1 ndst.

- Prace etapowe na studiach stacjonarnych II stopnia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.	Ekologia wód śródlądowych wykład
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	dr hab. W. Jurasz
Rok akademicki	2017/2018
Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr	„ochrona środowiska”/ biologiczne podstawy ochrony wód stacjonarne, II stopnia, rok I, sem. 1
a. formy prac etapowych	Prace testowe
b. zgodności tematyki prac z sylabusem przedmiotu/modułu kształcenia	Tematyka prac jest zgodna z sylabusem, poziom merytoryczny odpowiedni dla założonych efektów kształcenia.
d. poprawności doboru metod weryfikacji efektów	Prawidłowa metoda sprawdzenia wiedzy
e. zasadność oceny	Prace poprawione, ocenione, a oceny przeliczone ze skali punktowej na oceny zgodne z regulaminem studiów. Uzyskane ocen bardzo niskie dostateczne i niedostateczne.

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.	Biotechnologia wody wykład
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	dr hab. W. Jurasz
Rok akademicki	2017/2018

Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr	„ochrona środowiska”/ekologia i ochrona wód stacjonarne, II stopnia, rok I, sem. 1
a. formy prac etapowych	Prace testowe
b. zgodności tematyki prac z sylabusem przedmiotu/modułu kształcenia	Tematyka prac jest zgodna z sylabusem, poziom merytoryczny odpowiedni dla założonych efektów kształcenia.
d. poprawności doboru metod weryfikacji efektów	Prawidłowa metoda sprawdzenia wiedzy.
e. zasadność oceny	Prace poprawione, ocenione, a oceny przeliczone ze skali punktowej na oceny zgodne z regulaminem studiów. Uzyskane ocen w zakresie od 3,0 do 4,0.

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia, forma zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.	Ekologia zwierząt w antropocenach ćwiczenia specjalistyczne
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	Dr Mariusz Tsydel
Rok akademicki	2017/2018
Kierunek /specjalność/forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)/ poziom studiów/rok studiów/semestr	„ochrona środowiska” stacjonarne, II stopnia, rok I sem. 2
a. formy prac etapowych	Sprawozdania z ćwiczeń w formie map.
b. zgodności tematyki prac z sylabusem przedmiotu/modułu kształcenia	Tematyka prac jest zgodna z sylabusem, poziom merytoryczny budzi zasadnicze wątpliwości. Wykonanie projektu na podstawie mapy w formie ręcznego szkicu za pomocą kredek jest nieodpowiednie dla studentów II st., mających ukończony kurs GIS, a tym samym jest nieodpowiedni dla założonych efektów kształcenia.
d. poprawności doboru metod weryfikacji efektów	Prawidłowa metoda sprawdzenia wiedzy.
e. zasadność oceny	Prace niepoprawione i nieocenione.

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych

- Prace dyplomowe na studiach stacjonarnych I stopnia

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Justyna Sępniak 361280
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne I st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska”
Tytuł pracy dyplomowej	Biotechnologie ekologiczne w zbiornikach zaporowych.
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	Dr hab. Adrianna Wojtal-Frankiewicz, prof. nadzw. UŁ 4,5
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	Dr Agnieszka Bednarek 5,0
Średnia ze studiów	3,8475
Ocena z egzaminu dyplomowego	5,0
Ocena końcowa na dyplomie	4,5

Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Cechy zbiorników zaporowych zwiększające wpływ antropopresji. 2. Fitotechnologie – definicje i rodzaje. 3. Zasada działania efektywnych organizmów.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Celem pracy było określenie możliwości wykorzystania biotechnologii ekologicznych w zbiornikach zaporowych. W pierwszej części pracy bardzo pobieżnie omówiono podstawowe role zbiorników zaporowych: ochrona przeciwpowodziowa, hydroenergetyka, zaopatrzenie w wodę, itp. Następną część pracy została poświęcona biotechnologią możliwym do zastosowania w zbiornikach zaporowych. Praca spełnia wymagania stawiane pracom licencjackim.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Recenzje mają charakter merytoryczny, stanowią wypełnienie standardowych druków, uzupełnionych analizą spełnienia efektów kształcenia, przypisanych pracy dyplomowej. Oceny są adekwatne do poziomu merytorycznego pracy.

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Damian Bąk 345978
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne I st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska”
Tytuł pracy dyplomowej	Rolnictwo ekologiczne a roślinne suplementy diety.
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	Dr Grzegorz Wolski 4,0
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	Dr Natalia Ratajczyk 3,0
Średnia ze studiów	3,1628
Ocena z egzaminu dyplomowego	4,0
Ocena końcowa na dyplomie	3,5
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Proszę opisać rozwój rolnictwa ekologicznego i jego pozytywne aspekty. 2. Proszę zaprezentować wpływ kofeiny na zdrowie człowieka. 3. Co to są suplementy diety? 4. Proszę opisać właściwości imbiru i jego wpływ na zdrowie człowieka.

Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Celem recenzowanej pracy było doskonalenie przeglądu artykułów i doniesień pod kątem zdrowej i ekologicznej żywności w stosunku do masowego uprawiania roślin. Praca spełnia wymagania stawiane pracom licencyjnym.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Recenzje mają charakter merytoryczny, stanowią wypełnienie standardowych druków, uzupełnionych analizą spełnienia efektów kształcenia, przypisanych pracy dyplomowej. Oceny są adekwatne do poziomu merytorycznego pracy. Pytania zadane na egzaminie dyplomowym są zbyt blisko związane z pracą dyplomową, co stoi w sprzeczności z wymogami przyjętymi przez Jednostkę.

- Prace dyplomowe na studiach stacjonarnych drugiego stopnia

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Jarosław Hejne 354840
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia niestacjonarne II st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska” / ochrona przyrody
Tytuł pracy dyplomowej	Opracowanie systemu przyrodniczego na obszarze powiatu warszawskiego zachodniego i ocena możliwości jego wdrożenia.
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	dr Natalia Ratajczyk 4,5
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	dr hab. Leszek Kucharski, prof. nadzw. UŁ 4
Średnia ze studiów	4,0265
Ocena z egzaminu dyplomowego	4
Ocena końcowa na dyplomie	4
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Obszary Natura 2000 na terenie powiatu warszawskiego zachodniego. 2. Dekrety planistyczne i strategiczne gminy. 3. Biogeograficzne teorie wysp. 4. Model pól i korytarzy – wykorzystanie w ochronie przyrody.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Celem pracy było zaprojektowanie sieci ekologicznej w powiecie warszawskim oraz ocena jej wdrożenia na podstawie waloryzacji. System przyrodniczy oceniano

	na podstawie struktury użytkowania gruntów i kierunków ich zmian, badań ankietowych oraz wizyt terenowych. Dokonano prawidłowego doboru metod dydaktycznych, prawidłowego zbioru materiałów w terenie oraz prawidłowo je opracowano. Praca zawiera element badawczy i w dostatecznym stopniu spełnia wymogi pracy magisterskiej.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Recenzje mają charakter merytoryczny, stanowią wypełnienie standardowych druków, uzupełnionych analizą spełnienia efektów kształcenia, przypisanych pracy dyplomowej. Oceny są adekwatne do poziomowi merytorycznego pracy

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Kamil Adamusiak 335029
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia niestacjonarne II st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska” / ochrona przyrody
Tytuł pracy dyplomowej	Ocena wpływu urządzeń hydrotechnicznych na stan ekologiczny rzeki Ner.
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	Dr Ewelina Szczepocka 3,5
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	Dr hab. Joanna Żelazna-Wieczorek, prof. nadzw. UŁ 3,0
Średnia ze studiów	3,6192
Ocena z egzaminu dyplomowego	4,0
Ocena końcowa na dyplomie	4,0
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Wpływ urządzeń hydrotechnicznych na stan ekologiczny rzeki Ner. 2. Metody analiz ilościowych zbiorowisk okrzemek. 3. Antropogeniczne przekształcenia wód płynących.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Celem pracy była ocena zbiorowisk okrzemek powyżej i poniżej budowli hydrotechnicznych na rzece Ner, jako wskaźników jakości wody. W pierwszej części pracy scharakteryzowano okrzemki, natomiast charakterystyka budowli piętrzących jest bardzo ograniczona i praktycznie dotyczy tylko jazu. Przeprowadzono badania laboratoryjne. Słabą stroną pracy jest dyskusja wyników i wnioski, np. powtarzanie celu i zakresu

	badan. Praca zawiera element badawczy i w dostatecznym stopniu spełnia wymogi pracy magisterskiej.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Recenzje mają charakter merytoryczny, stanowią wypełnienie standardowych druków, uzupełnionych analizą spełnienia efektów kształcenia, przypisanych pracy dyplomowej. Oceny są adekwatne do poziomu merytorycznego pracy.

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Karolina Salamadra 344786
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne II st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska” / ochrona przyrody
Tytuł pracy dyplomowej	Świadomość ekologiczna mieszkańców Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej.
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	dr Natalia Ratajczyk 4,5
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	dr hab. Leszek Kucharski, prof. nadzw. UŁ 4
Średnia ze studiów	4,4778
Ocena z egzaminu dyplomowego	4,5
Ocena końcowa na dyplomie	4,5
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Programy rolno-środowiskowe jako narzędzia ochrony środowiska na terenach wiejskich. 2. Cele i zasady powoływania obszarów Natura 2000. 3. Najcenniejsze składniki przyrody pradoliny warszawsko-berlińskiej. 4. Korytarz ekologiczny i jego funkcje.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Badania świadomości ekologicznej przeprowadzono na podstawie kwestionariusza ankietowego, który wypełniło ok. 300 respondentów. Kwestionariusz skonstruowany poprawnie, dokonano właściwego jego opracowania właściwie przeprowadzono dyskusję i wyciągnięto właściwe wnioski. Praca zawiera element badawczy i w dostatecznym stopniu spełnia wymogi pracy magisterskiej.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku,	

poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Recenzje mają charakter merytoryczny, stanowią wypełnienie standardowych druków, uzupełnionych analizą spełnienia efektów kształcenia, przypisanych pracy dyplomowej. Oceny są adekwatne do poziomu merytorycznego pracy.

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Natalia Biernasiak 344743
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne II st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska” / biotechnologie ekologiczne
Tytuł pracy dyplomowej	Sezonowa zmienność stężenia pierwiastków biogennych oraz zawiesiny w dopływach rzeki Mlecznej pod kątem oceny potencjału adaptacyjnego Radomia do zmian klimatu
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	Dr Iwona Wagner 3,5
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	Dr hab. Edyta Kiedrzyńska 5,0
Średnia ze studiów	4,4511
Ocena z egzaminu dyplomowego	5,0
Ocena końcowa na dyplomie	4,5
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Definicja „potencjału adaptacyjnego”. 2. Wpływ błękitno-zielonej infrastruktury na jakość wód. 3. Wpływ urbanizacji na obieg wody w przyrodzie. 4. Konwencyjna gospodarka wodna i jej ograniczenia.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Celem pracy była ocena jakości wód płynących na terenie Radomia w oparciu o prowadzony monitoring. W pierwszych rozdziałach zawarto bardzo starannie opracowane wprowadzenie do części analitycznej. Następnie przedstawiono wyniki badań i dokonano dość powierzchownej analizy, brak ścisłego powiązania jakości wody z rodzajem zagospodarowania zlewni, które jest podane tylko w formie opisu. Wątpliwości budzi też powiązanie wyników badań ze zmianami klimatu Praca zawiera element badawczy i spełnia wymogi pracy magisterskiej.

Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Recenzje mają charakter merytoryczny, stanowią wypełnienie standardowych druków, uzupełnionych analizą spełnienia efektów kształcenia, przypisanych pracy dyplomowej. Ocena recenzenta jest zdecydowanie zawyżona, według mnie praca zasługuje maksymalnie na ocenę 4,0.

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Katarzyna Woźnica 344788
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne II st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska” / ochrona przyrody
Tytuł pracy dyplomowej	Postrzeganie różnych funkcji Lasu Łągiwnickiego przez społeczeństwo.
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	dr Natalia Ratajczyk 4
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	dr hab. Leszek Kucharski, prof. nadzw. UŁ 4
Średnia ze studiów	4,1848
Ocena z egzaminu dyplomowego	4,5
Ocena końcowa na dyplomie	4,5
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Formy ochrony przyrody w miastach. 2. Etapy kształcenia się świadomości ekologicznej. 3. Charakterystyka roślinności lasu Łągiwnickiego. 4. Zbiorowiska leśne przydatne do ekologii.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Badania ankietowe na grupie 270 respondentów. Kwestionariusz skonstruowany poprawnie, dokonano właściwego jego opracowania, właściwie przeprowadzono dyskusję i wyciągnięto właściwe wnioski. Praca zawiera element badawczy i w dostatecznym stopniu spełnia wymogi pracy magisterskiej.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK

c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Recenzje mają charakter merytoryczny, stanowią wypełnienie standardowych druków, uzupełnionych analizą spełnienia efektów kształcenia, przypisanych pracy dyplomowej. Oceny są adekwatne do poziomu merytorycznego pracy.

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Kinga Kik 345985
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne II st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska” / diagnostyka skażeń środowiska
Tytuł pracy dyplomowej	Wpływ wybranych ftalanów i ich metabolitów na aktywność systemu antyoksydacyjnego w erytrocytach człowieka.
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	dr Paulina Sicińska 5
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	dr hab. Katarzyna Miowska, prof. nadzw. UŁ 5
Średnia ze studiów	4,5593
Ocena z egzaminu dyplomowego	5
Ocena końcowa na dyplomie	5
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Omówienie celu i wniosków pracy. 2. Co to są plastyfikatory i dlaczego są uwalniane z tworzyw sztucznych. 3. Biomarkery i bioindykatory.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	W pracy pojęto próbę oceny wpływu wybranych ftalanów i ich metabolitów na aktywność systemu antyoksydacyjnego w erytrocytach człowieka. Materiał do badań stanowiły erytrocyty uzyskane od dawców z łódzkiego regionalnego centrum krwiodawstwa i krwiolecznictwa. Metody analityczne wybrano i użyto poprawnie. Analizy statystyczne (test wariancji ANOVA1, test Tukey’a) dobrane i wykonane poprawnie. Bogata dyskusja z odwołaniem do literatury. Wnioski wyciągnięte poprawnie i właściwie. Praca zawiera element badawczy i w dostatecznym stopniu spełnia wymogi pracy magisterskiej.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK

c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Recenzje mają charakter merytoryczny, stanowią wypełnienie standardowych druków, uzupełnionych analizą spełnienia efektów kształcenia, przypisanych pracy dyplomowej. Oceny są adekwatne do poziomu merytorycznego pracy.

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Damian Bujala 347312
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne II st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska” / biotechnologie ekologiczne
Tytuł pracy dyplomowej	Ekotoksyczność wód w dwóch typach zlewni - miejskiej oraz w przewadze rolniczej.
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	Prof. dr hab. Joanna Mankiewicz-Boczek 5,0
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	Dr Agnieszka Bednarek 5,0
Średnia ze studiów	4,4737
Ocena z egzaminu dyplomowego	5,0
Ocena końcowa na dyplomie	5,0
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Typy wzajemnego oddziaływania substancji toksycznych na organizmy. 2. Biotechnologiczne rozwiązania zanieczyszczenia wód w zlewni rolniczej 3. Wpływ zlewni miejskiej na jakość wód zlewni miejskiej.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Celem pracy była ocena ekotoksyczności wody w zlewniach o zróżnicowanym użytkowaniu. W pierwszej części pracy scharakteryzowano zanieczyszczenia wód i biotesty. Przeprowadzono badania trzech grup troficznych: producentów, konsumentów i reducentów. Praca zawiera prawidłowo przeprowadzoną dyskusję oraz wynikające z nich wnioski. Praca zawiera elementy badawcze i w pełni spełnia wymogi pracy magisterskiej.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK

Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Recenzje mają charakter merytoryczny, stanowią wypełnienie standardowych druków, uzupełnionych analizą spełnienia efektów kształcenia, przypisanych pracy dyplomowej. Oceny są w pełni adekwatne do poziomu merytorycznego pracy.

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Karolina Kuświk 329761
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne II st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska” / biotechnologie ekologiczne
Tytuł pracy dyplomowej	Wpływ osadów ściekowych na zmiany stężenia cukrów w tkankach wierzby (Salix sp.).
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	Dr hab. Magdalena Urbaniak 4,5
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	Dr Agnieszka Bednarek 4,5
Średnia ze studiów	4,0229
Ocena z egzaminu dyplomowego	5,0
Ocena końcowa na dyplomie	4,5
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Wykorzystanie osadów ściekowych w praktyce. 2. Charakterystyka osadów wykorzystanych do wykonania pracy mgr 3. Rola wierzby w utylizacji osadów pościekowych.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Celem pracy była ocena zawartości wybranych cukrów w tkankach liści i korzeni wierzby nawożonej osadem. W pierwszej części szczegółowo omówiono problematykę powstawiania i zagospodarowania osadów oraz oddziaływania różnych czynników na rozwój roślin. Przeprowadzono badania laboratoryjne dla dwóch dawek ścieków i oznaczono 3 podstawowe rodzaje cukrów. Przeprowadzono dyskusję wyników, słabszą stroną pracy są wnioski. Praca zawiera elementy badawcze i spełnia wymogi pracy magisterskiej.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY

Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Recenzje mają charakter merytoryczny, stanowią wypełnienie standardowych druków, uzupełnionych analizą spełnienia efektów kształcenia, przypisanych pracy dyplomowej. Oceny są adekwatne do poziomu merytorycznego pracy.
---	---

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Angelika Chojnacka 353824
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne I st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska”
Tytuł pracy dyplomowej	Znaczenie martwego drewna dla zachowania różnorodności owadów.
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	Dr Agnieszka Soszyńska-Maj 4,0
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	Dr Radomir Jaskuła 4,5
Średnia ze studiów	3,086
Ocena z egzaminu dyplomowego	3,5
Ocena końcowa na dyplomie	3,5
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Owady krwio pijne w faunie Polski. 2. Formy ochrony przyrody w Polsce. 3. Ochrona gatunkowa owadów w Polsce. 4. Rola ptaków wodnych w ochronie owadów.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Praca przeglądowa oparta na bogatej, dobrze dobranej literaturze. Sposób opracowania poprawny.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	Praca spełnia wymagania właściwe dla ocenianego kierunku.
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Oceny wystawione przez opiekuna i recenzenta są zbliżone i adekwatne.

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Aleksandra Janiszewska 363064
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne I st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska”
Tytuł pracy dyplomowej	Gatunki obce w awifaunie Ziemi Łódzkiej.
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	Dr hab. Piotr Minias, prof. nadzw. UŁ 5,0

Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	Dr Patrycja Podlaszczuk 5,0
Średnia ze studiów	3,934
Ocena z egzaminu dyplomowego	5,0
Ocena końcowa na dyplomie	4,5
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Gatunki obce i mechanizmy ich pojawiania się. 2. Cechy charakterystyczne gatunków obcych i inwazyjnych. 3. Cechy charakterystyczne gatunków ptaków należących do najczęstszych. 4. Główne zagrożenia ze strony gatunków obcych dla fauny Ziemi Łódzkiej.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Praca o charakterze przeglądowym odnosząca się do obcych gatunków ptaków spotykanych na Ziemi Łódzkiej. Brakuje krótkiej informacji metodycznej, na bazie jakich materiałów praca powstała.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	Praca tematycznie spełnia wymagania właściwe dla ocenianego kierunku.
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Oceny były zgodne i adekwatne do uzyskanych wyników.

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Joanna Słoma 344779
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne II st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska” / biotechnologie ekologiczne
Tytuł pracy dyplomowej	Ocena skuteczności funkcjonowania systemu biofiltracyjnego do podczyszczania wód deszczowych (Arturówek, Wycieczkowa).
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	Dr Tomasz Jurczak 5,0
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	Dr Iwona Wagner 5,0
Średnia ze studiów	4,8256
Ocena z egzaminu dyplomowego	5,0
Ocena końcowa na dyplomie	5,0
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. System hybrydowy podczyszczania wód opadowych. 2. Rola błękitno-zielonej infrastruktury w terenach zurbanizowanych.

	3. Usługi ekosystemowe. 4. Zastosowanie metod ekohydrlogicznych w środowisku miast.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Praca eksperymentalna, oparta na samodzielnych badaniach terenowych studentki. Tematyka zgodna z ocenianym kierunkiem. Metodyka poprawna. Sposób opracowania danych właściwy.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	Praca spełnia wymagania właściwe dla ocenianego kierunku.
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Obie oceny są adekwatne do merytorycznej wartości pracy.

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Katarzyna Walkowska 363064
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne II st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska” / ochrona przyrody
Tytuł pracy dyplomowej	Ocena stanu ekologicznego wód Jezior Starogrodzkich (woj. kujawsko-pomorskie) na podstawie zbiorowisk okrzemek bentosowych.
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	Dr Ewelina Szczepocka 3,5
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	Dr hab. Małgorzata Żelazna-Wieczorek, prof. nadzw. UŁ 4,0
Średnia ze studiów	3,755
Ocena z egzaminu dyplomowego	4,5
Ocena końcowa na dyplomie	4,0
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Jaki stan ekologiczny i troficzny notowano w badanych jeziorach? 2. Dlaczego okrzemki spośród wszystkich glonów uznane są za najlepsze bioindykatory? 3. Porównanie ekosystemów wód płynących i stojących.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Praca eksperymentalna, wykonana w terenie przez studentkę. Na podstawie zbiorowisk okrzemek dokonano oceny stanu ekologicznego wód Jeziora Starogardzkiego w woj. kujawsko-pomorskim. Wykorzystanie techniki bioindykacji w celu oceny stanu środowiska.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku,	Praca spełnia wymagania właściwe dla ocenianego kierunku.

poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK
d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Ocena opiekuna pracy wydaje się nieco zaniżona. Faktycznie liczba zebranych prób i wykorzystanych w analizie danych jest niska, ale rolą opiekuna jest właściwe ustalenie metodyki przed podjęciem badań terenowych i kontrolowanie przebiegu realizacji pracy.

Imię i nazwisko absolwenta (numer albumu)	Anna Wojtczak 344765
Poziom studiów (studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie Forma (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne II st.
Kierunek / specjalność	„ochrona środowiska” / biotechnologie ekologiczne
Tytuł pracy dyplomowej	Zespoły ryb w Stawach Stefańskiego i Stawach Jana w kontekście zarządzania i użytkowania małych zbiorników miejskich.
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna pracy dyplomowej oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez opiekuna	Dr Zbigniew Kaczkowski 5,0
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta oraz ocena pracy dyplomowej wystawiona przez recenzenta	Prof. dr hab. Piotr Frankiewicz 5,0
Średnia ze studiów	4,6917
Ocena z egzaminu dyplomowego	5,0
Ocena końcowa na dyplomie	5,0
Pytania zadane na egzaminie dyplomowym	1. Zabudowa poprzeczna rzek i jej skutki. 2. Wpływ zmian klimatu na biologię ryb. 3. Znaczenie ryb drapieżnych w ekosystemach wodnych. 4. Sukcesja zespołów ryb w zbiornikach zaporowych.
Typ (charakter pracy) i krótki opis zawartości	Praca dyplomowa o charakterze eksperymentu wykonanego w terenie. Autorka analizowała zgrupowania ichtiofauny w sztucznych zbiornikach wodnych. Metodyka i opracowanie wyników poprawne.
Ocena spełniania przez pracę dyplomową wymagań właściwych dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego, z uwzględnieniem:	Praca spełnia wymagania określone dla ocenianego kierunku.
a. zgodności tematu pracy dyplomowej z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem	TAK
b. zgodności treści i struktury pracy z tematem	TAK
c. poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej	TAK

d. doboru piśmiennictwa wykorzystanego w pracy	TAK
Czy praca spełnia wymagania właściwe dla prac inżynierskich, w przypadku studiów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera	NIE DOTYCZY
Zasadność ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta	Obie oceny są identyczne i adekwatne do wartości merytorycznej pracy

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa

Nazwa zajęć lub grupy zajęć/poziom studiów/ rok studiów	Imię i nazwisko, tytuł zawodowy /stopień naukowy/tytuł naukowy nauczyciela akademickiego	Uzasadnienie
Technologie informacyjne	dr hab. P. Duchnowicz mgr A. Lichota	Dorobek naukowy Prowadzących ściśle dotyczy nauk biologicznych – biofizyka.
Matematyka 1	dr E.Serafin	Dorobek naukowy Prowadzącego jest zawiązany z naukami biologicznymi.
Funkcjonowanie administracji państwowej, działalności eksperckiej i biznesu	dr A. Bednarek dr A. Łapińska	Dorobek naukowy Prowadzących dotyczy pogranicza nauk biologicznych i inżynierii środowiska, górnictwa i energetyki; prace naukowe są związane z ochroną wód i oczyszczaniem ścieków.

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena

Nazwa zajęć/ grupy zajęć, forma zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.)	Seminarium magisterskie
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	Dr Mateusz Płóciennik
Specjalność/forma (stacjonarne/niestacjonarne) rok/semestr/grupa	Ochrona przyrody / studia stacjonarne / II rok II stopień / grupa monitoring i ochrona przyrody
Data, godzina, sala odbywania się zajęć	30.05.2019, 10.00-11.30, sala A5.1
Kierunek /specjalność	„ochrona środowiska”/ochrona przyrody
Liczba studentów zapisanych na zajęcia/obecnych na zajęciach	3 / 4
Temat hospitowanych zajęć	Omówienie uzyskanych wyników badań pracy magisterskiej „W poszukiwaniu refugium w Karpatach Zachodnich za pomocą barcodingu DNA u widelnic (Plecoptera).
Ocena:	
a. formy realizacji zajęć i kontaktu nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia z grupą	Bez zastrzeżeń – prowadzący monitoruje dyskusję między studentami. Studenci bardzo aktywni. Poziom merytoryczny dyskusji wysoki.
b. zgodności tematyki zajęć z sylabusem przedmiotu/modułu zajęć	Tematyka zajęć zgodna z sylabusem.
c. przygotowania nauczyciela akademickiego do zajęć	Bez zastrzeżeń
d. poprawności doboru metod dydaktycznych	Bez zastrzeżeń
e. poprawności doboru materiałów dydaktycznych	Bez zastrzeżeń
f. wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej, technologii informacyjnej, dostępu do aparatury itp.	Bez zastrzeżeń. Sala wyposażona w rzutnik multimedialny, przystosowana do przeprowadzania w niej zajęć seminaryjnych.

Nazwa zajęć/ grupy zajęć, forma zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.)	Różnorodność biologiczna, rośliny – ćwiczenia
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	Prof. dr hab. Leszek Kucharski
Specjalność/forma (stacjonarne/niestacjonarne) rok/semestr/grupa	studia stacjonarne / II rok I stopień
Data, godzina, sala odbywania się zajęć	30.05.2019, 11.45-14.15, sala B107
Kierunek /specjalność	„ochrona środowiska”
Liczba studentów zapisanych na zajęcia/obecnych na zajęciach	17/17
Temat hospitowanych zajęć	Obserwacja budowy kwiatu na przykładzie przedstawicieli Fabaceae i Apiaceae wzory kwiatowe i narys kwiatu, rodzaje kwiatostanu, używanie klucza do oznaczania.
Ocena:	
a. formy realizacji zajęć i kontaktu nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia z grupą	Bez zastrzeżeń – zajęcia praktyczne, studenci przy pomocy klucza, w parach oznaczają pospolite gatunki roślin na materiale świeżym.
b. zgodności tematyki zajęć z sylabusem przedmiotu/modułu zajęć	Tematyka zajęć zgodna z sylabusem.
c. przygotowania nauczyciela akademickiego do zajęć	Bez zastrzeżeń
d. poprawności doboru metod dydaktycznych	Bez zastrzeżeń
e. poprawności doboru materiałów dydaktycznych	Bez zastrzeżeń
f. wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej, technologii informacyjnej, dostępu do aparatury itp.	Bez zastrzeżeń. Sala wyposażona w rzutnik multimedialny, lupy klucze do oznaczania oraz porównawcze materiały zielnikowe.

Nazwa zajęć/ grupy zajęć, forma zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.)	Gleboznawstwo i rekultywacja gruntów – wykład/ćwiczenia
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	Dr Wojciech Tołłoczko
Specjalność/forma (stacjonarne/niestacjonarne) rok/semestr/grupa	studia stacjonarne / I rok I stopień
Data, godzina, sala odbywania się zajęć	30.05.2019, 12.00-13.30, sala 21 Wydziału Nauk Geograficznych, ul. Narutowicza 88
Kierunek /specjalność	„ochrona środowiska”
Liczba studentów zapisanych na zajęcia/obecnych na zajęciach	9/12
Temat hospitowanych zajęć	Poziomy profilu glebowego – główne poziomy gleb organicznych przepływ biogenów między poziomami, mineralizacja, humifikacja.
Ocena:	
a. formy realizacji zajęć i kontaktu nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia z grupą	Bez zastrzeżeń – wykład z elementami ćwiczeń, przy użyciu pomocy dydaktycznych jak przekroje profili glebowych, próbek gleby, tablic poglądowych.
b. zgodności tematyki zajęć z sylabusem przedmiotu/modułu zajęć	Tematyka zajęć zgodna z sylabusem.
c. przygotowania nauczyciela akademickiego do zajęć	Bez zastrzeżeń
d. poprawności doboru metod dydaktycznych	Bez zastrzeżeń

e. poprawności doboru materiałów dydaktycznych	Bez zastrzeżeń
f. wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej, technologii informacyjnej, dostępu do aparatury itp.	Bez zastrzeżeń. Sala wyposażona w rzutnik multimedialny i liczne pomoce dydaktyczne, wykorzystywane podczas zajęć.

Nazwa zajęć/ grupy zajęć, forma zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.)	Analiza chemiczna skażeń środowiska Fizykochemiczne skażenia środowiska – wykład
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	Prof. dr hab. Jaromir Michałowicz
Specjalność/forma (stacjonarne/niestacjonarne) rok/semestr/grupa	studia stacjonarne / I rok II stopień
Data, godzina, sala odbywania się zajęć	30.05.2019, 14.45-16.15, sala W12
Kierunek /specjalność	„ochrona środowiska”
Liczba studentów zapisanych na zajęcia/obecnych na zajęciach	6/15
Temat hospitowanych zajęć	Zawartość bisfenoli BPA w środowisku. Drogi migracji tych substancji w atmosferze i ekosystemach wodnych. Stężenia bisfenoli w wodach pościekowych. Biomagnifikacja bisfenoli w rybach i płazach. Wpływ bisfenoli na organizmy wodne.
Ocena:	
a. formy realizacji zajęć i kontaktu nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia z grupą	Bez zastrzeżeń – wykład z oparty na prezentacji multimedialnej.
b. zgodności tematyki zajęć z sylabusem przedmiotu/modułu zajęć	Tematyka zajęć zgodna z sylabusem.
c. przygotowania nauczyciela akademickiego do zajęć	Bez zastrzeżeń
d. poprawności doboru metod dydaktycznych	Bez zastrzeżeń
e. poprawności doboru materiałów dydaktycznych	Bez zastrzeżeń
f. wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej, technologii informacyjnej, dostępu do aparatury itp.	Bez zastrzeżeń. Sala wyposażona w rzutnik multimedialny, przystosowana do przeprowadzania w niej zajęć wykładowych i seminaryjnych.

Nazwa zajęć/ grupy zajęć, forma zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.)	Fitotechnologie dla produkcji energii i ochrony ekosystemów – ćwiczenia laboratoryjne
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	Dr Agnieszka Bednarek
Specjalność/forma (stacjonarne/niestacjonarne) rok/semestr/grupa	studia stacjonarne / I rok II stopień
Data, godzina, sala odbywania się zajęć	31.05.2019 9.00-14.00 Sala i laboratorium ERCE PAN ul. Tylna 3
Kierunek /specjalność	„ochrona środowiska”
Liczba studentów zapisanych na zajęcia/obecnych na zajęciach	10/15
Temat hospitowanych zajęć	Test Phytotoxkit dla gleby świeżo zanieczyszczonej herbicydem zawierającym substancję aktywną MCPA. Fitoremediacja, bioremediacja.
Ocena:	
a. formy realizacji zajęć i kontaktu nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia z grupą	Bez zastrzeżeń – ćwiczenia rozpoczęte wprowadzeniem z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. Studenci samodzielnie wykonują doświadczenia przewidziane w planie

	studiów według instrukcji pisemnych, przygotowanych uprzednio przez prowadzącego.
b. zgodności tematyki zajęć z sylabusem przedmiotu/modułu zajęć	Tematyka zajęć zgodna z sylabusem.
c. przygotowania nauczyciela akademickiego do zajęć	Bez zastrzeżeń
d. poprawności doboru metod dydaktycznych	Bez zastrzeżeń
e. poprawności doboru materiałów dydaktycznych	Bez zastrzeżeń
f. wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej, technologii informacyjnej, dostępu do aparatury itp.	Bez zastrzeżeń. Sala laboratoryjna wyposażona w niezbędną aparaturę do ćwiczeń i instalacje BHP. Znajduje się w niej rzutnik multimedialny oraz pomoce dydaktyczne wykorzystywane podczas zajęć.

Nazwa zajęć/ grupy zajęć, forma zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, lektorat języka obcego itp.)	Lektorat języka angielskiego
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	Mgr Dorota Dziuba
Specjalność/forma (stacjonarne/niestacjonarne) rok/semestr/grupa	studia stacjonarne / II rok I stopień
Data, godzina, sala odbywania się zajęć	31.05.2019, 11.00- 13.15, sala B.100
Kierunek /specjalność	Ochrona środowiska
Liczba studentów zapisanych na zajęcia/obecnych na zajęciach	17/20
Temat hospitowanych zajęć	OZE geothermal power plant, rozumienie tekstu specjalistycznego.
Ocena:	
a. formy realizacji zajęć i kontaktu nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia z grupą	Ćwiczenia pisemne, filmy, rozumienie słownictwa fachowego ze słuchu, projekcja filmu.
b. zgodności tematyki zajęć z sylabusem przedmiotu/modułu zajęć	Tematyka zajęć zgodna z sylabusem.
c. przygotowania nauczyciela akademickiego do zajęć	Bez zastrzeżeń
d. poprawności doboru metod dydaktycznych	Bez zastrzeżeń
e. poprawności doboru materiałów dydaktycznych	Bez zastrzeżeń
f. wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej, technologii informacyjnej, dostępu do aparatury itp.	Bez zastrzeżeń. Sala wyposażona w niezbędną aparaturę do ćwiczeń językowych. Rzutnik multimedialny, głośniki, zaciemnienie.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej
Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiając uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywując studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalając na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i

wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym

opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach

obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.